

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Συνεδρίαση 281/17.3.2009

Θέμα: 5 Πρόληψη της χρησιμοποίησης των εποπτευομένων από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

Η Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος και ειδικότερα το άρθρο 55^Α αυτού, όπως ισχύει,
- β) το άρθρο 1 του ν. 1266/1982 «όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
- γ) το ν. 3601/2007 «Ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις»,
- δ) τις διατάξεις του ν. 3691/2008 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις», αναφορικά με τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας της Ελλάδος ως αρμόδιας για τους σκοπούς του νόμου αυτού αρχής για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που προσδιορίζονται στο άρθρο 6, παρ. 2 του εν λόγω νόμου και στις διατάξεις του άρθρου 6, παρ. 3 - 5 αυτού,
- ε) την ΠΔΤΕ 336/1984, όπως ισχύει,
- στ) τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών τους οργάνων», όπως ισχύει,
- ζ) την Απόφαση ΕΤΠΘ 231/4/13.10.2006, όπως ισχύει, για την συμπλήρωση της ΠΔΤΕ 2577/2006 με την προσθήκη 4ου Παραρτήματος σχετικά με την «Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας»,
- η) τις διατάξεις της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» και τις διατάξεις της Οδηγίας

2006/70/EK της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2005/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ορισμό του πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου και τα τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και την εφαρμογή της εξαίρεσης σε περιπτώσεις άσκησης χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση»,

- θ) τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, «περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών»,
- ι) την ανάγκη τροποποίησης και συμπλήρωσης του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3691/2008,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ :

Να αντικαταστήσει την Απόφαση ΕΤΠΘ 231/4/13.10.2006 και να επανακαθορίσει το πλαίσιο εποπτείας που αφορά στην αντιμετώπιση από τα εποπτευόμενα ιδρύματα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ως ακολούθως:

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

- 1.1** Η Τράπεζα της Ελλάδος, ως αρμόδια εποπτική αρχή του άρθρου 6, παρ. 2 του Ν. 3691/2008 για την «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις» για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού, από τα Πιστωτικά Ιδρύματα (στο εξής ΠΙ) και από τους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς (στο εξής ΧΟ), καθορίζει, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 6 παρ. 3-5, τις κατωτέρω υποχρεώσεις για τα ΠΙ και τις αντίστοιχες, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, υποχρεώσεις για τους ΧΟ, όπως οι τελευταίες εξειδικεύονται στο κεφάλαιο 12 της παρούσας απόφασης.
- 1.2** Στο πλαίσιο της στρατηγικής αποτελεσματικής διαχείρισης των πάσης φύσεως κινδύνων κατά τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, τα ΠΙ υιοθετούν πολιτική καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (Ξέπλυμα Χρήματος, στο εξής ΞΧ) και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (στο εξής ΧΤ), καταγεγραμμένη, τεκμηριωμένη και εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΙ. Για το σκοπό αυτό, το ΠΙ διαθέτει στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος του άρθρου 44 του Ν. 3691/2008 και στη μονάδα της οποίας προΐσταται, τους αναγκαίους πόρους και επαρκές ανθρώπινο δυναμικό.
- 1.3** Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης και στο πλαίσιο της εγκεκριμένης πολιτικής τους, τα ΠΙ, μέσω της Διοίκησής τους (κατά την έννοια του κεφαλαίου ΙVΑ, παρ. 3 της ΠΔΤΕ 2577/2006):
- ι. Υιοθετούν και εφαρμόζουν επαρκή και κατάλληλα μέτρα εξειδίκευσης της ανωτέρω πολιτικής και διαδικασίες σχετικά με:
 - α) τη δέουσα επιμέλεια, σύμφωνα με ό,τι προβλέπεται στα κεφάλαια Γ' και Δ' του Ν. 3691/2008, ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, κατά την έννοια του εδαφίου 16 του άρθρου 4 του ανωτέρω νόμου,
 - β) την αναφορά ύποπτων συναλλαγών κατά το άρθρο 26 αυτού,
 - γ) τη φύλαξη αρχείων κατά το άρθρο 35 αυτού,

- δ) τον εσωτερικό έλεγχο της εφαρμογής των διαδικασιών αυτών από τις κεντρικές υπηρεσίες και το δίκτυό τους,
- ε) τη συνεχή αξιολόγηση του κινδύνου ΞΧ και ΧΤ και τη διαρκή εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσής τους προς το κανονιστικό πλαίσιο, έτσι ώστε να εντοπίζουν, προλαμβάνουν, αποτρέπουν και αναφέρουν συναλλαγές δια των οποίων ενδεχομένως διαπράττονται τα αδικήματα του άρθρου 2 του Ν. 3691/2008.

Τα ΠΙ καθορίζουν και επαναξιολογούν σε τακτική βάση την πολιτική αποδοχής νέων πελατών και τα κριτήρια μη αποδεκτού κινδύνου, μετά από ενδελεχή αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν από τους υπάρχοντες και νέους πελάτες, τις συναλλαγές, τις χώρες προέλευσης ή διεξαγωγής των εργασιών τους καθώς και από την υιοθέτηση νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Τέλος λαμβάνουν ιδιαίτερα μέτρα κατά τη σύναψη διασυννοριακών σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης καθώς και κατά τη διάρκεια της σχέσης αυτής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 21 του Νόμου 3691/2008 και στην παρούσα.

- ii. Διαμορφώνουν πλήρες οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5.4 σημείο iv της παρούσας Απόφασης, με σκοπό την κατηγοριοποίηση αυτών με βάση τον κίνδυνο ΞΧ και ΧΤ και τη λήψη των αντίστοιχων μέτρων δέουσας επιμέλειας,
- iii. Διασφαλίζουν τη συμπλήρωση των στοιχείων ταυτότητας των υπαρχόντων πελατών και πραγματικών δικαιούχων σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και υιοθετούν διαδικασίες ελέγχου και επικαιροποίησης των στοιχείων αυτών,
- iv. Εγκαθιστούν κατάλληλα πληροφοριακά συστήματα για τη διαρκή παρακολούθηση και τον εντοπισμό ύποπτων είτε ασυνήθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων κατά την έννοια των παραγράφων 13 και 14, αντίστοιχα, του άρθρου 4 του Ν. 3691/2008 και εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή κάθε συναλλαγή, η οποία από τη φύση της ή από στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσομένου μπορεί να συνδεθεί με ΞΧ ή ΧΤ,
- v. Εξειδικεύουν το ρόλο, την ευθύνη και τα καθήκοντα του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους του άρθρου 44 του Ν. 3691/2008 (στο εξής: Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος) και της μονάδας της οποίας τυχόν προΐσταται, με βάση τα αναφερόμενα στο νόμο αυτό και στη παρούσα,
- vi. Κατανέμουν σαφώς ευθύνες και καθήκοντα στα εμπλεκόμενα με τις συναλλαγές και εργασίες του ΠΙ πρόσωπα και υπηρεσιακές μονάδες, για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της πολιτικής, των διαδικασιών και των ελέγχων καταπολέμησης του ΞΧ και της ΧΤ και για την επίτευξη συμμόρφωσης με το Ν. 3691/2008 και την παρούσα,
- vii. Λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε τα διευθυντικά στελέχη και το προσωπικό τους να ενημερώνονται σχετικά με τις διατάξεις του Ν. 3691/2008 και της παρούσας καθώς και την πολιτική και τις διαδικασίες του ΠΙ με τις οποίες αυτά εξειδικεύονται και μεριμνούν για τη συμμετοχή τους σε εξειδικευμένα προγράμματα κατάρτισης στο αντικείμενο της πρόληψης του ΞΧ και της ΧΤ,
- viii. Διασφαλίζουν τη δυνατότητα συνεκτίμησης του συνολικού χαρτοφυλακίου, το οποίο διατηρεί ο πελάτης στο ΠΙ και ενδεχομένως σε άλλες εταιρείες του ομίλου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 32 παρ. 2 του Ν. 3691/2008, προκειμένου να εξακριβώσουν τη συνάφεια και συμβατότητα της εξεταζόμενης ως ύποπτης ή ασυνήθους συναλλαγής με το χαρτοφυλάκιο ή τα χαρτοφυλάκια αυτά,
- ix. Λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο συμπεριλαμβανομένης της μη κατάρτισης της συναλλαγής ή της διακοπής της συναλλακτικής σχέσης με τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, σε περίπτωση που: α) δεν έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητάς του, β) δεν έχουν τηρηθεί τα μέτρα δέουσας επιμέλειας τα οποία καταγράφονται στην παράγραφο 5.4 σημεία iii και v της παρούσας ή γ) έχουν υποβληθεί επανειλημμένως αναφορές για συγκεκριμένο πελάτη στην Επιτροπή Καταπολέμησης,

- x. Μεριμνούν ώστε οι ανωτέρω υποχρεώσεις, προκειμένου περί μητρικού ΠΙ, να εφαρμόζονται τόσο στις θυγατρικές του εταιρείες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όσο και στα υποκαταστήματα και στα γραφεία αντιπροσωπείας του στο εξωτερικό, εκτός εάν αυτό απαγορεύεται πλήρως ή μερικώς από τη σχετική αλλοδαπή νομοθεσία, οπότε στην τελευταία περίπτωση ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (στο εξής Επιτροπή Καταπολέμησης) και την Τράπεζα της Ελλάδος.

- 1.4** Η Επιτροπή Ελέγχου του ΠΙ (ή το Διοικητικό Συμβούλιο όπου αυτή δεν υπάρχει), στο πλαίσιο της ετήσιας παρακολούθησης και αξιολόγησης της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της πολιτικής καταπολέμησης του ΞΧ και της ΧΤ, λαμβάνει υπόψη τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες της Ετήσιας Έκθεσης του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους για το ΞΧ και τη ΧΤ (του κεφ. 3 της παρούσας), της έκθεσης της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης, τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις των εξωτερικών ελεγκτών, καθώς και τις διαπιστώσεις των εποπτικών αρχών.
- 1.5** Για την ενιαία κατά το δυνατόν εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας απόφασης παρατίθενται κατωτέρω οι ελάχιστες διαδικασίες που εφαρμόζονται από τα ΠΙ για την επαρκή εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους.
- 1.6** Για τις ρυθμίσεις της παρούσας απόφασης εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 4 του Ν. 3691/2008, όπως εκάστοτε ισχύουν.

2. ΡΟΛΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΟΥ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ

2.1 Ορισμός Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους του άρθρου 44 του Ν. 3691/2008

- 2.1.1** Τα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοι του ΠΙ αναφέρουν στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 του Ν. 3691/2008 και κάθε γεγονός του οποίου λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη τέτοιας πράξης.
- 2.1.2** Το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΙ με κριτήρια το ήθος, την ακεραιότητα, το κύρος, την επιστημονική επάρκεια, την εμπειρία σε αντίστοιχες εργασίες και τη γνώση των εργασιών του ΠΙ. Το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος κωλυόμενο, αναπληρώνει εξ αρχής οριζόμενος αναπληρωτής του. Τα στοιχεία των ανωτέρω γνωστοποιούνται εντός δέκα ημερών το αργότερο, στην Τράπεζα της Ελλάδος. Το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος, καθώς και ο αναπληρωτής του, δεν μπορεί να κατέχει άλλη θέση στο ΠΙ, η οποία να έρχεται σε σύγκρουση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την θέση του, τυχόν δε δραστηριότητα του, εκτός ΠΙ, δεν μπορεί να έρχεται σε σύγκρουση με το ρόλο και τα καθήκοντα του Αρμοδίου Διευθυντικού Στελέχους. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει το δικαίωμα να ζητήσει την αντικατάσταση των ανωτέρω προσώπων σε περίπτωση που κρίνει ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια καταλληλότητας ή επάρκειας για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων τους.
- 2.1.3** Τα ΠΙ συνιστούν εντός της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης (στην περίπτωση που πληρούνται οι προϋποθέσεις σύστασής της κατά τα προβλεπόμενα στο κεφ. Vγ της ΠΔΤΕ 2577/2006) Ειδική Υπηρεσία για την πρόληψη και καταστολή του ΞΧ και της ΧΤ, η οποία έχει ως επικεφαλής το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος και στελεχώνεται επαρκώς ανάλογα με το μέγεθος, τη δομή, την πολυπλοκότητα των εργασιών και τους κινδύνους του ΠΙ και του ομίλου του. Στην περίπτωση αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΙ εξασφαλίζει, σε σχέση κυρίως με τις υποχρεώσεις του Αρμοδίου Διευθυντικού Στελέχους για την υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών προς την Επιτροπή

Καταπολέμησης, την ανεξαρτησία του, εντός της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται υποχρέωση σύστασης Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης, το ΠΙ διασφαλίζει ότι στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος διατίθενται οι απαραίτητοι πόροι και εξασφαλίζονται οι όροι για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του. Το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος μπορεί να συμπίπτει με τον επικεφαλής της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

- 2.1.4** Σε περίπτωση χρηματοπιστωτικού ομίλου, επιβάλλεται ο ορισμός ενός Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου ως υπεύθυνου για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του νόμου και της παρούσας από τις επί μέρους εταιρείες του ομίλου. Προς τούτο, το στέλεχος αυτό συνεργάζεται, συντονίζει και ανταλλάσσει πληροφορίες με τα Αρμόδια Διευθυντικά Στελέχη των εταιρειών του ομίλου, που ορίζονται κατά τα ανωτέρω.

2.2 Καθήκοντα Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους

Τα ΠΙ καθορίζουν ειδικώς και καταγράφουν, στο πλαίσιο της πολιτικής καταπολέμησης του ΞΧ και της ΧΤ, το ρόλο, την ευθύνη και τα καθήκοντα του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους. Το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος έχει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα καθήκοντα:

- i. Λήψη αναφορών από υπαλλήλους του ΠΙ για ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές καθώς και λήψη πληροφοριών για κάθε γεγονός του οποίου λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη ΞΧ ή ΧΤ. Όλες οι αναφορές αρχειοθετούνται σε ξεχωριστό φάκελο.
- ii. Υπόδειξη κατάλληλων διαδικασιών, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η λήψη και η επεξεργασία των ειδοποιήσεων (alerts) που παράγονται από το πληροφοριακό σύστημα του ΠΙ για ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές. Η επεξεργασία αυτή μπορεί να πραγματοποιείται είτε από τα καταστήματα είτε από την Ειδική Υπηρεσία για την πρόληψη και καταστολή του ΞΧ και της ΧΤ.
- iii. Αξιολόγηση και εξέταση των κατά τα ανωτέρω λαμβανόμενων αναφορών και ειδοποιήσεων με συγκέντρωση πληροφοριών από αξιόπιστες πηγές όπως Τειρεσίας, ICAP και αντίστοιχες αναγνωρισμένες τράπεζες πληροφοριών. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταγράφονται και αρχειοθετούνται στο σχετικό φάκελο.
- iv. Υποβολή εμπιστευτικής αναφοράς στην Επιτροπή Καταπολέμησης, σε περίπτωση που, μετά την αξιολόγηση που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, κρίνει ότι υπάρχει υπόνοια ΞΧ ή ΧΤ. Οι αναφορές προς την Επιτροπή Καταπολέμησης αρχειοθετούνται σε ξεχωριστό φάκελο.
- v. Άμεση επαφή με την Επιτροπή Καταπολέμησης τόσο κατά την έναρξη όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της διερεύνησης των υποθέσεων που εξετάζονται μετά την υποβολή σχετικής αναφοράς και απάντηση στα ερωτήματα και σε τυχόν διευκρινήσεις που θα ζητηθούν.
- vi. Διαρκής παρακολούθηση με ιδιαίτερη προσοχή των συναλλαγών των προσώπων για τα οποία έχει υποβληθεί αναφορά στην Επιτροπή Καταπολέμησης και σχετική ενημέρωση του υπεύθυνου συντονιστή, εάν δεν συμπίπτει με το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος, για τις εταιρείες του ομίλου του άρθρου 44 παρ. 2 του Ν. 3691/2008, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 32 του νόμου αυτού.
- vii. Τήρηση αρχείου με στατιστικά στοιχεία όσον αφορά στις εσωτερικές αναφορές προς το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος, καθώς και στις αναφορές του τελευταίου προς την Επιτροπή Καταπολέμησης.
- viii. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής της πολιτικής που έχει θεσπίσει το ΠΙ για την πρόληψη και καταστολή του ΞΧ και ΧΤ και των μέτρων αποτελεσματικής εφαρμογής της. Για το σκοπό αυτό το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος εφαρμόζει κατάλληλους μηχανισμούς ελέγχου, όπως αυτοί αναλύονται στις παραγρ. 9.2 και 9.3 της παρούσας, σε μονάδες ή καταστήματα του ΠΙ, προκειμένου να διαπιστώσει το βαθμό συμμόρφωσής τους με τα εκάστοτε ισχύοντα (κανονιστικό πλαίσιο, εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχων καταπολέμησης του ΞΧ

- και της ΧΤ, πολιτική αποδοχής νέων πελατών κλπ). Στις περιπτώσεις που το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος εντοπίσει παραλείψεις ή αδυναμίες ή κινδύνους που προέρχονται από υφιστάμενους πελάτες, νέους πελάτες, προϊόντα και υπηρεσίες, προτείνει εγγράφως τη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων.
- ix. Συμμετοχή μαζί με άλλες υπηρεσιακές μονάδες του ΠΙ στο σχεδιασμό του εγχειριδίου διαδικασιών και ελέγχων καταπολέμησης του ΞΧ και της ΧΤ. Το εν λόγω εγχειρίδιο, αφού εγκριθεί από τη Διοίκηση ή το Δ.Σ., κοινοποιείται στα στελέχη και όλους τους υπαλλήλους που χειρίζονται, παρακολουθούν ή ελέγχουν με οποιοδήποτε τρόπο συναλλαγές πελατών και έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της πολιτικής, των διαδικασιών και ελέγχων που έχουν αποφασιστεί. Το εγχειρίδιο αξιολογείται σε περιοδική βάση και αναθεωρείται όταν διαπιστώνονται ελλείψεις ή όταν προκύπτει η ανάγκη προσαρμογής των διαδικασιών του ΠΙ, για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του κινδύνου ΞΧ και ΧΤ.
 - x. Διασφάλιση ότι τηρούνται καταστάσεις με τις κατηγορίες πελατών χαμηλού και υψηλού κινδύνου στις οποίες αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των πελατών, ο αριθμός λογαριασμού, το κατάστημα που τηρείται ο λογαριασμός και η ημερομηνία σύναψης επιχειρηματικής σχέσης. Επιπρόσθετα, διασφαλίζει ότι οι εν λόγω καταστάσεις τυγχάνουν τακτικής (τουλάχιστον ετήσιας) επικαιροποίησης με όλους τους νέους πελάτες ή παλαιούς πελάτες για τους οποίους υπάρχουν επιπρόσθετες πληροφορίες.
 - xi. Υποβολή προς τη Διοίκηση του ΠΙ ετήσιας έκθεσης επαναξιολόγησης των πελατών υψηλού κινδύνου, με ανάλυση κατά κατηγορία κινδύνου. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνονται τα συγκεντρωτικά στοιχεία των πελατών αυτών, όπως προκύπτουν από τις συνοπτικές εκθέσεις των επιμέρους υπηρεσιακών μονάδων του ΠΙ καθώς και η εισήγηση για τη διακοπή της επιχειρηματικής σχέσης του ΠΙ με όσους πελάτες της κατηγορίας αυτής υπερβαίνουν τα όρια μη αποδεκτού κινδύνου.
 - xii. Ανταπόκριση σε γραπτά ερωτήματα που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και παροχή με ασφαλή τρόπο κάθε στοιχείου που ζητείται ως προς τα θέματα αρμοδιότητάς της.
 - xiii. Παροχή καθοδήγησης στους υπαλλήλους του ΠΙ σε θέματα που σχετίζονται με την πρόληψη και καταστολή του ΞΧ και της ΧΤ.
 - xiv. Προετοιμασία και εφαρμογή, σε συνεργασία με άλλα αρμόδια τμήματα του ΠΙ, του εγκεκριμένου από την Διοίκηση ετήσιου προγράμματος επιμόρφωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού. Το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος εισηγείται για τις υπηρεσίες, καταστήματα και υπάλληλους του ΠΙ που χρειάζονται περαιτέρω επιμόρφωση σε θέματα πρόληψης και καταστολής του ΞΧ και της ΧΤ και διοργανώνει τις κατάλληλες εκπαιδευτικές ημερίδες ή σεμινάρια. Τέλος, λαμβάνει από τα αρμόδια τμήματα λεπτομερή στοιχεία για τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρέχονται στους υπαλλήλους του ΠΙ και αξιολογεί από κοινού την επάρκεια της παρεχόμενης εκπαίδευσης.
 - xv. Αξιολόγηση της επάρκειας, εντός του πλαισίου της ευθύνης του ΠΙ για την σύναψη σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.3 σημείο i της παρούσας, της πολιτικής, των διαδικασιών, των συστημάτων και των ελέγχων ΞΧ και ΧΤ που εφαρμόζουν τα ΠΙ που αιτούνται τη σύναψη ή έχουν συνάψει σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με κριτήρια τα αναφερόμενα στην παραγρ. 5.15.9 της παρούσας και υποβολή σχετικής εισήγησης στην αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα.
 - xvi. Σε περίπτωση που το ΠΙ βασίζεται σε τρίτα μέρη για τη διεξαγωγή της διαδικασίας πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των πελατών, αξιολόγηση των διαδικασιών που αυτά εφαρμόζουν και υποβολή σχετικής εισήγησης στη Διοίκηση του ΠΙ.
 - xvii. Λήψη ή εισήγηση, κατά περίπτωση, διορθωτικών μέτρων σε θέματα πρόληψης και καταστολής ΞΧ και ΧΤ σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των πορισμάτων ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος.
 - xviii. Αξιολόγηση των πορισμάτων της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης για τη λήψη διορθωτικών μέτρων σε θέματα πρόληψης και καταστολής ΞΧ και ΧΤ.

- χίχ. Μέριμνα ώστε τα καταστήματα και οι θυγατρικές εταιρείες του ΠΙ στο εξωτερικό να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του νόμου και της παρούσας απόφασης.

3. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΟΥ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ

- 3.1** Το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος έχει την υποχρέωση σύνταξης ετήσιας έκθεσης, η οποία αποτελεί σημαντικό στοιχείο αξιολόγησης του βαθμού συμμόρφωσης του ΠΙ με τις διατάξεις πρόληψης και καταστολής του ΞΧ και ΧΤ. Η ετήσια έκθεση αξιολογείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου της ΠΔΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, εγκρίνεται και υποβάλλεται εντός του Μαρτίου στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος – Τομέας Πρόληψης Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες) **σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή**, συνοδευόμενη από τα αποτελέσματα της ετήσιας αξιολόγησης της επάρκειας και αποτελεσματικότητας της πολιτικής καταπολέμησης του ΞΧ και της ΧΤ, η οποία διενεργείται από την Επιτροπή Ελέγχου (ή το Διοικητικό Συμβούλιο όπου αυτή δεν υπάρχει).
- 3.2** Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις πιο κάτω **πληροφορίες**:
- i.
 - α) Το ονοματεπώνυμο, τη θέση και τα στοιχεία της πράξης διορισμού του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους, του αναπληρωτή του, καθώς και του υπευθύνου συντονιστή στην περίπτωση του χρηματοπιστωτικού ομίλου.
 - β) Την οργανική διάρθρωση και στελέχωση της Ειδικής Υπηρεσίας του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους καθώς και εισηγήσεις για τυχόν επιπρόσθετες ανάγκες σε προσωπικό και τεχνικό εξοπλισμό, με σκοπό την ενίσχυση των μέτρων και διαδικασιών για την πρόληψη και καταστολή του ΞΧ και της ΧΤ.
 - ii. Την πολιτική και το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχων καταπολέμησης του ΞΧ και της ΧΤ που έχουν εγγράφως θεσπίσει τα ΠΙ για να προλαμβάνουν και να εμποδίζουν τη διενέργεια συναλλαγών που συνδέονται με ΞΧ ή ΧΤ. Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση σημαντικών μεταβολών στις διαδικασίες αυτές εντός του έτους, ενημερώνεται εγγράφως η Τράπεζα της Ελλάδος.
 - iii. Συνοπτικές πληροφορίες για τα σημαντικά μέτρα που λήφθηκαν και τις διαδικασίες που υιοθετήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.
 - iv. Τους ελέγχους, όπως αυτοί αναλύονται στις παραγρ. 9.2, 9.3 και 9.4 της παρούσας, σε μονάδες ή καταστήματα του ΠΙ, με αναφορά του αριθμού των ελέγχων καθώς και σημαντικών ελλείψεων και αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί στην πολιτική και τις διαδικασίες που εφαρμόζει το ΠΙ για την πρόληψη και καταστολή του ΞΧ και της ΧΤ. Σχετικά επισημαίνεται η σοβαρότητα των παραλείψεων ή αδυναμιών, οι κίνδυνοι που συνεπάγονται καθώς και οι ενέργειες ή εισηγήσεις που έχουν γίνει για λήψη διορθωτικών μέτρων.
 - v. Τα πληροφοριακά συστήματα για την πρόληψη και καταστολή του ΞΧ και της ΧΤ που έχει εγκαταστήσει το ΠΙ, με την περιγραφή των κύριων λειτουργιών τους καθώς και των αδυναμιών που έχουν παρουσιαστεί. Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση οποιαδήποτε σημαντικής αναβάθμισης του συστήματος ενημερώνεται εγγράφως η Τράπεζα της Ελλάδος.
 - vi.
 - α) Τον αριθμό αναφορών ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών που υποβλήθηκαν προς το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος, ομαδοποιημένων κατά υπόθεση/πελάτη.
 - β) Τον αριθμό αναφορών ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών που υποβλήθηκαν από το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος προς την Επιτροπή Καταπολέμησης, ομαδοποιημένων κατά υπόθεση/πελάτη με παράθεση συνοπτικών πληροφοριών για τις κατηγορίες των ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών που διαπιστώθηκαν.
 - γ) Παράθεση των μέτρων αντιμετώπισης του κινδύνου ΞΧ και ΧΤ που ελήφθησαν για τις περιπτώσεις που έχουν αναφερθεί στην Επιτροπή Καταπολέμησης.
 - vii. Τον αριθμό πελατών υψηλού κινδύνου με τους οποίους το ΠΙ διατηρεί επιχειρηματική σχέση, καθώς και αυτών με τους οποίους την διέκοψε, τις

- αντίστοιχες χώρες προέλευσής τους και την έκθεση με τη συνοπτική ετήσια αξιολόγησή τους.
- viii. Μέτρα που λήφθηκαν για τη συμμόρφωση των καταστημάτων/θυγατρικών εταιρειών του ΠΙ που λειτουργούν σε χώρες του εξωτερικού με τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης καθώς και σχόλια ή πληροφορίες για το βαθμό συμμόρφωσής τους με τις εν λόγω απαιτήσεις.
- ix. Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που παρακολούθησε το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος και ο αναπληρωτής του.
- x. Πληροφορίες σχετικά με την εκπαίδευση προσωπικού κατά τη διάρκεια του έτους με αναφορά:
- του αριθμού των διαλέξεων /σεμιναρίων που διοργανώθηκαν,
 - τη διάρκειά τους,
 - τον αριθμό των υπαλλήλων που συμμετείχαν,
 - τη θεματολογία των διαλέξεων /σεμιναρίων,
 - το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει από τις αξιολογήσεις των συμμετεχόντων.
- xi. Πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες του επόμενου χρόνου που έχουν προγραμματιστεί για τη βελτίωση του συστήματος πρόληψης και καταστολής του ΞΧ και της ΧΤ του ΠΙ.

4. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ (RISK-BASED APPROACH)

- 4.1 Τα ΠΙ υιοθετούν πολιτική και διαδικασίες προκειμένου να αξιολογήσουν και να διαχειριστούν αποτελεσματικά τον κίνδυνο χρήσης των υπηρεσιών τους για σκοπούς ΞΧ και ΧΤ. Περιγράφονται παρακάτω οι γενικές αρχές εφαρμογής της προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο. Τα ΠΙ, κατά τη διαμόρφωση της πολιτικής και των διαδικασιών που υιοθετούν, λαμβάνουν υπόψη τους το σχετικό έγγραφο οδηγιών της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force - F.A.T.F.) που αναφέρεται στις γενικές αρχές και διαδικασίες εφαρμογής της προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο (www.fatf-gafi.org/dataoecd/43/46/38960576.pdf).
- 4.2 Τα ΠΙ εφαρμόζουν τα **μέτρα δέουσας επιμέλειας** ως προς τον πελάτη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφάλαιο 5 της παρούσας και είναι σε θέση να αιτιολογήσουν στην Τράπεζα της Ελλάδος ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τον κίνδυνο ΞΧ και ΧΤ, καθώς και ότι εφαρμόζουν αυτά τα μέτρα με συνέπεια και αποτελεσματικότητα.
- 4.3 Οι κατάλληλες διαδικασίες και μέτρα που εφαρμόζονται για τη διαχείριση του κινδύνου ΞΧ και ΧΤ καθορίζονται με βάση το μέγεθος, τη δομή και τη πολυπλοκότητα των εργασιών κάθε ΠΙ. Για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση του συνολικού κινδύνου που αντιμετωπίζει, κάθε ΠΙ λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τα εξής:
- Τον κίνδυνο που απορρέει από την επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα των πελατών του ΠΙ (π.χ. πολύπλοκη δομή ιδιοκτησίας νομικών προσώπων, εταιρείες με ανώνυμες μετοχές, εταιρείες που έχουν συσταθεί σε υπεράκτια κέντρα, Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα, πελάτες με μεγάλες συναλλαγές σε μετρητά κτλ).
 - Τον κίνδυνο από τη συναλλακτική συμπεριφορά του πελάτη (π.χ. διενέργεια συναλλαγών χωρίς εμφανή νόμιμο οικονομικό/εμπορικό σκοπό, δυσκολίες στην εξακρίβωση της πηγής και προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων του πελάτη, απροθυμία από τον πελάτη να αποκαλύψει τους πραγματικούς ιδιοκτήτες νομικού προσώπου κτλ).
 - Τον κίνδυνο από την διενέργεια συναλλαγών που ευνοούν την ανωνυμία του πελάτη (π.χ. πελάτες εξ' αποστάσεως).
 - Τον κίνδυνο από τα προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχονται στον πελάτη, (π.χ. εμβάσματα, υπηρεσίες private banking, επενδυτικά προϊόντα κτλ).

- Τον κίνδυνο από τη χώρα ή περιοχή προέλευσης ή προορισμού των κεφαλαίων ή διεξαγωγής των εργασιών του πελάτη.

4.4 Τα ΠΙ προβαίνουν στην διαβάθμιση των πελατών σε τρεις τουλάχιστον κατηγορίες κινδύνου:

- χαμηλού,
- κανονικού,
- υψηλού

η οποία συνοδεύεται από τα αντίστοιχα μέτρα επιμέλειας, περιοδικής παρακολούθησης και ελέγχων. Οι κατηγορίες πελατών που καταγράφονται στις παραγράφους 5.15.1-5.15.10 εντάσσονται υποχρεωτικά στη κατηγορία υψηλού κινδύνου, για τις οποίες εφαρμόζονται αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

Ενδεικτικές παράμετροι ενός συστήματος αξιολόγησης και διαβάθμισης του κινδύνου είναι:

- επαγγελματική δραστηριότητα του φυσικού προσώπου
- χώρα προέλευσης ή διεξαγωγής εργασιών του πελάτη
- συναλλαγές με χρήση νέων τεχνολογιών
- πολυπλοκότητα συναλλαγών
- χώρα προέλευσης και προορισμού των κεφαλαίων
- νομικό καθεστώς και χώρα ίδρυσης του νομικού προσώπου
- πραγματικός ιδιοκτήτης ή δικαιούχος του νομικού προσώπου
- απόκλιση από το οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ του πελάτη
- όγκος, μέγεθος και είδος των επιχειρηματικών συναλλαγών
- τομέας δραστηριοποίησης του νομικού προσώπου

4.5 Τα ΠΙ, σύμφωνα με την πολιτική διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζουν, υιοθετούν κριτήρια μη αποδεκτού κινδύνου βάσει των οποίων καθορίζουν συγκεκριμένες κατηγορίες πελατών με τους οποίους δεν συνάπτουν ή διακόπτουν την υπάρχουσα επιχειρηματική σχέση και συναλλαγών που δεν εκτελούν (π.χ. εξαίρεση συγκεκριμένων χωρών και δικαιοδοσιών, μη τεκμηριωμένων συναλλαγών σημαντικού ύψους σε μετρητά, δραστηριοτήτων που υπάρχει υπόνοια ότι συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα).

4.6 Τα ΠΙ εγκαθιστούν **επαρκή πληροφοριακά συστήματα** και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη διαρκή παρακολούθηση λογαριασμών και συναλλαγών, προκειμένου να ανιχνεύονται, να παρακολουθούνται και να αξιολογούνται συναλλαγές και πελάτες υψηλού κινδύνου. Τα πληροφοριακά συστήματα έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν έγκαιρα αξιόπιστες και απαραίτητες πληροφορίες για τον εντοπισμό, ανάλυση και αποτελεσματική παρακολούθηση των λογαριασμών πελατών και των συναλλαγών. Η παρακολούθηση των λογαριασμών και συναλλαγών διενεργείται σε σχέση με συγκεκριμένη τυπολογία συναλλαγών, το οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ του πελάτη όπως καθορίζεται στην παράγραφο 5.4iv της παρούσας, την αναμενόμενη κίνηση του λογαριασμού σε σχέση και με την κίνηση λογαριασμών αντίστοιχων κατηγοριών πελατών. Ουσιώδεις αποκλίσεις τυγχάνουν περαιτέρω διερεύνησης. Οι διαδικασίες εφαρμόζονται και σε αδρανείς λογαριασμούς που επανενεργοποιούνται. Τα πληροφοριακά συστήματα χρησιμοποιούνται για την εξαγωγή πληροφοριών σε σχέση με ελλιπή στοιχεία ταυτοποίησης πελατών, το οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ του πελάτη και συνολικά στοιχεία για την επιχειρηματική σχέση του πελάτη με το ΠΙ.

Ενδεικτικές **λειτουργίες** ενός πληροφοριακού συστήματος αντιμετώπισης του κινδύνου είναι:

- Αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση των πελατών, με βάση το οικονομικό/συναλλακτικό τους προφίλ, σε κατηγορίες κινδύνου με βάση τα κριτήρια που έχει θεσπίσει το ΠΙ, στα οποία περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον οι απαιτήσεις της παρούσας απόφασης, όπως καταγράφονται στο κεφάλαιο 5.
- Έλεγχος του πελατολογίου του ΠΙ και των συναλλαγών με βάση τους καταλόγους προσώπων ή οντοτήτων υποκείμενων σε περιοριστικά μέτρα, που εκδίδονται

βάσει σχετικών Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Ο έλεγχος πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια της συναλλαγής. Με την εισαγωγή κάθε νέας λίστας το πληροφοριακό σύστημα ελέγχει το σύνολο του πελατολογίου του ΠΙ, προκειμένου να διαπιστωθεί αν το ΠΙ διατηρεί ή διατηρούσε επιχειρηματική σχέση με τα συγκεκριμένα πρόσωπα ή οντότητες, ποιο το είδος της σχέσης καθώς και κάθε σχετική συναλλαγή.

- Έλεγχος του πελατολογίου και των συναλλαγών με βάση εγχώριους καταλόγους από τις αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές που περιέχουν πρόσωπα ή οντότητες που έχουν διαπράξει εγκληματικές δραστηριότητες. Ο έλεγχος πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια συναλλαγής. Με την εισαγωγή κάθε νέας λίστας το πληροφοριακό σύστημα ελέγχει το σύνολο του πελατολογίου.
- Έλεγχος όλων των συναλλαγών με βάση τη διεθνή τυπολογία των ύποπτων συναλλαγών που γνωστοποιεί περιοδικά η Τράπεζα της Ελλάδος.
- Αναθεώρηση και περαιτέρω ανάπτυξη των προληπτικών μέτρων, λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματος της ανάλυσης του κινδύνου.
- Εξαγωγή ειδοποιήσεων (alerts) για ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές, σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν πιο πάνω οριστεί. Τα ΠΙ καθορίζουν συγκεκριμένη διαδικασία για τη λήψη και επεξεργασία των ειδοποιήσεων (alerts), η οποία μπορεί να γίνεται είτε από μια κεντρική μονάδα του ΠΙ, είτε από τα κατά τόπους καταστήματα και υπηρεσίες. Για τις μη επαρκώς αιτιολογημένες ειδοποιήσεις (alerts) θα ακολουθείται η διαδικασία του κεφαλαίου 8 της παρούσας περί εντοπισμού, χειρισμού και αναφοράς ύποπτων συναλλαγών.

4.7 Η διαχείριση του κινδύνου ΞΧ και ΧΤ είναι μια συνεχής και δυναμική διαδικασία, καθώς μεταβάλλονται τόσο οι δραστηριότητες των πελατών όσο και τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρει το ΠΙ. Κατά συνέπεια, οι διαδικασίες, τα συστήματα και οι έλεγχοι τυγχάνουν τακτικής αναθεώρησης ούτως ώστε να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων που προέρχονται από αλλαγές στα χαρακτηριστικά των υφιστάμενων πελατών, νέων πελατών, προϊόντων και υπηρεσιών.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ

5.1 Η συλλογή και η κατοχή επαρκών πληροφοριών για έναν πελάτη, η χρήση τους για την εξακρίβωση της ταυτότητάς του, καθώς και η αξιολόγηση του συνολικού οικονομικού/συναλλακτικού του προφίλ αποτελεί τη βάση όλων των διαδικασιών πρόληψης του ΞΧ και της ΧΤ και το πιο αποτελεσματικό μέσο για την προστασία από αρνητικές επιπτώσεις στη φερεγγυότητα και τη φήμη των ΠΙ. Τα ΠΙ εφαρμόζουν ως προς τον πελάτη/συναλλασσόμενο, κατ' ελάχιστον, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας της παρούσας.

5.2 Δεν επιτρέπεται στα ΠΙ να ανοίγουν και να τηρούν μυστικούς, ανώνυμους ή μόνον αριθμημένους λογαριασμούς ή λογαριασμούς με εικονικά ονόματα ή λογαριασμούς που δεν εμφανίζονται με το πλήρες όνομα του δικαιούχου του λογαριασμού σύμφωνα με τα έγγραφα πιστοποίησης της ταυτότητας.

5.3 Τα ΠΙ εφαρμόζουν, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 3691/2008, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις,
- β) όταν διενεργούν οποιαδήποτε συναλλαγή, το ποσό της οποίας είναι ισότιμο των 15.000 ευρώ τουλάχιστον, είτε διενεργείται με μια πράξη, είτε με περισσότερες μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Τα ΠΙ πρέπει, σε κάθε

περίπτωση, να είναι σε θέση να εντοπίζουν αν μια συναλλαγή έχει εκτελεστεί σε πολλαπλές πράξεις,

- γ) όταν υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από οποιοδήποτε κατώτατο όριο, παρέκκλιση ή εξαίρεση,
- δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την καταλληλότητα των στοιχείων που προσκομίστηκαν για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου.

5.4 Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, τόσο κατά την έναρξη όσο και κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης, περιλαμβάνουν:

- i. Την πιστοποίηση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές.
- ii. Την πιστοποίηση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου ή των πραγματικών δικαιούχων νομικών προσώπων και οντοτήτων, τη συνεχή επικαιροποίηση των στοιχείων και τη λήψη εύλογων μέτρων, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για επαλήθευση των στοιχείων πιστοποίησης της ταυτότητάς τους ώστε να διασφαλίζεται ότι το ΠΙ γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο ή τους πραγματικούς δικαιούχους. Όσον αφορά νομικά πρόσωπα, εμπιστεύματα (trusts) και ανάλογα νομικά σχήματα, τα ΠΙ λαμβάνουν εύλογα μέτρα, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για να κατανοήσουν τη διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του πελάτη.
- iii. Τη συλλογή πληροφοριών για το σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης ή σημαντικών συναλλαγών ή δραστηριοτήτων του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου.
- iv. Τη δημιουργία οικονομικού/συναλλακτικού προφίλ των πελατών τους (φυσικών και νομικών προσώπων), στο οποίο περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής:
 - ο σκοπός για τον οποίο ανοίγεται ο λογαριασμός ή συνάπτεται μια επιχειρηματική σχέση,
 - η προβλεπόμενη κίνηση του λογαριασμού,
 - τα είδη των συναλλαγών που μπορεί να γίνουν,
 - η αναμενόμενη πηγή των κεφαλαίων που θα πιστώνονται στο λογαριασμό,
 - ο αναμενόμενος προορισμός εξερχόμενων εμβασμάτων ή πληρωμών,
 - το μέγεθος και οι πηγές των περιουσιακών στοιχείων και των εισοδημάτων του πελάτη,
 - η περιγραφή της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας του πελάτη.
- v. Την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών και δραστηριοτήτων των πελατών και των πραγματικών δικαιούχων καθ' όλη τη διάρκειά της, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές ή δραστηριότητες συνάδουν με τις γνώσεις που έχουν για τα ως άνω πρόσωπα, τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους και τα χαρακτηριστικά του εκτιμώμενου κινδύνου και, εφόσον απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων. Τα ΠΙ διασφαλίζουν επιπλέον την τήρηση ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.
- vi. Την εξέταση με ιδιαίτερη προσοχή κάθε συναλλαγής ή δραστηριότητας, η οποία από τη φύση της ή τον τρόπο που διενεργείται ή από τα στοιχεία που αφορούν το πρόσωπο ή την ιδιότητα του συναλλασσομένου μπορεί να συνδεθεί με ΞΧ ή ΧΤ. Στις συναλλαγές αυτές περιλαμβάνονται ιδίως οι πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές και όλα τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο. Τα αποτελέσματα της εξέτασης πρέπει να

καταγράφονται και να τηρούνται σε αρχείο για τουλάχιστον πέντε έτη, με συνημμένα τα αποδεικτικά έγγραφα.

- vii. Τη λήψη κάθε πρόσφορου μέτρου, συμπεριλαμβανομένης της μη κατάρτισης της συναλλαγής και της άρνησης παροχής υπηρεσιών ή άσκησης δραστηριοτήτων, εφόσον δεν έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη ή το ΠΙ δεν έχει διασφαλίσει την τήρηση των μέτρων δέουσας επιμέλειας, καθώς και σε περίπτωση κατ' εξακολούθηση υποβολής αναφορών για συγκεκριμένο πελάτη στην Επιτροπή Καταπολέμησης.
- viii. Τη μη κατάρτιση της συναλλαγής, την άρνηση παροχής υπηρεσιών ή άσκησης δραστηριοτήτων και την άμεση ενημέρωση της Επιτροπής Καταπολέμησης και της Τράπεζας της Ελλάδος, όταν το όνομα του πελάτη του ΠΙ περιλαμβάνεται στους καταλόγους προσώπων ή οντοτήτων υποκειμένων σε περιοριστικά μέτρα, που εκδίδονται βάσει σχετικών Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

5.5 Με την επιφύλαξη των πρόσθετων πληροφοριών που απαιτούνται για τις κατηγορίες αυξημένου κινδύνου, προσδιορίζονται κατωτέρω οι διαδικασίες πιστοποίησης και επαλήθευσης ταυτότητας φυσικών και νομικών προσώπων.

5.5.1. Τα στοιχεία που απαιτούνται κατ' ελάχιστον για την πιστοποίηση της ταυτότητας των φυσικών προσώπων είναι τα εξής:

Φυσικά πρόσωπα
1. Ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο
2. Αριθμός δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου
3. Εκδούσα αρχή
4. Ημερομηνία και τόπος γέννησης
5. Παρούσα Διεύθυνση κατοικίας
6. Τηλέφωνο επικοινωνίας
7. Ασκούμενο Επάγγελμα και παρούσα επαγγελματική διεύθυνση
8. Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ)
9. Υπόδειγμα υπογραφής πελάτη

Η επαλήθευση των ανωτέρω στοιχείων των φυσικών προσώπων πραγματοποιείται βάσει πρωτότυπων εγγράφων που εκδίδονται από αξιόπιστες και ανεξάρτητες πηγές και καταγράφονται στο εγχειρίδιο διαδικασιών καταπολέμησης ΞΧ και ΧΤ του ΠΙ. Ειδικότερα, τα υπ' αριθμ. 1-4 στοιχεία του ανωτέρω πίνακα επαληθεύονται βάσει: του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή του Διαβατηρίου (ή ισότιμου εγγράφου) σε ισχύ ή του δελτίου ταυτότητας υπηρετούντων στα Σώματα Ασφαλείας και στις Ένοπλες Δυνάμεις. Τα υπ' αριθμ. 5-8 στοιχεία του ανωτέρω πίνακα επαληθεύονται από έγγραφα τα οποία είναι δύσκολο να παραποιηθούν ή να αποκτηθούν με παράνομο τρόπο όπως, ενδεικτικά, πρόσφατο λογαριασμό Οργανισμού Κοινής Ωφελείας, μισθωτήριο συμβόλαιο κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης που έχει κατατεθεί σε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), παραστατικά έγγραφα εκδόσεως ΔΟΥ, άδεια παραμονής αλλοδαπού, βεβαίωση εργοδότη, αντίγραφο τελευταίας μισθοδοσίας, δήλωση έναρξης επιτηδεύματος, επαγγελματική ταυτότητα ή παραστατικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης.

Αντίγραφα των ανωτέρω εγγράφων επαλήθευσης ταυτότητας φυλάσσονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35 παρ. 1β του Ν. 3691/2008, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης ή της συναλλαγής, με τρόπο που διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των λαμβανομένων στοιχείων.

5.5.2. Τα στοιχεία και έγγραφα που απαιτούνται κατ' ελάχιστον για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας των νομικών προσώπων είναι τα εξής:

Α/Α	Νομικά Πρόσωπα
1.	<p>Ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιρειών αντίστοιχης νομικής μορφής:</p> <p>A. Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.) του Τεύχους Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης όπου έχει δημοσιευθεί περίληψη του καταστατικού της Α.Ε. και της Ε.Π.Ε., το οποίο περιέχει εκτός των άλλων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • την επωνυμία, την έδρα, τον σκοπό, τον αριθμό των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τα ονόματα των διαχειριστών της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), • τον τρόπο εκπροσώπησης της εταιρείας, • τον αριθμό και χρονολογία της απόφασης της αρχής που ενέκρινε τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας ή τον αριθμό της πράξης καταχώρισης του άρθρου 8 παρ. 1 του Ν. 3190/1955 «περί εταιρειών περιορισμένης ευθύνης», • τα Φ.Ε.Κ. με τις τυχόν τροποποιήσεις του καταστατικού που αφορούν τα παραπάνω, συνοδευόμενα από πρόσφατα πιστοποιητικά μεταβολών/ τροποποιήσεων του καταστατικού εκδιδόμενα από τις αρμόδιες αρχές (Πρωτοδικείο της έδρας όσον αφορά τις Ε.Π.Ε. και Νομαρχία της έδρας όταν πρόκειται για Α.Ε.), • τα στοιχεία πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, όπου απαιτείται, των νομίμων εκπροσώπων, και όλων των ατόμων που είναι εξουσιοδοτημένα να χειρίζονται το λογαριασμό της εταιρείας, όπως περιγράφονται ανωτέρω στην παράγραφο 5.5.1. (όσα δεν επαληθεύονται από τα επίσημα νομιμοποιητικά έγγραφα). <p>B. Επί ανωνύμων εταιρειών, πέραν των ανωτέρω, απαιτείται πρακτικό Γενικής Συνέλευσης της Α.Ε. περί εκλογής του Διοικητικού Συμβουλίου και πρακτικό Διοικητικού Συμβουλίου περί εξουσιοδότησεως των προσώπων που δεσμεύουν με την υπογραφή τους την εταιρεία καθώς και βεβαίωση του Μητρώου Α.Ε. περί καταχώρισης των δύο ανωτέρω πρακτικών ή το ΦΕΚ στο οποίο δημοσιεύτηκε η βεβαίωση αυτή.</p>
2.	<p>Προσωπικές εταιρείες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επικυρωμένο αντίγραφο του αρχικού καταστατικού που έχει κατατεθεί στο Πρωτοδικείο καθώς και τυχόν τροποποιήσεών του, • πρόσφατο πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας περί των τροποποιήσεων του αρχικού καταστατικού • στοιχεία πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των εταίρων-των νομίμων εκπροσώπων και όλων των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να χειρίζονται το λογαριασμό της εταιρείας, όπως περιγράφονται ανωτέρω στην παράγραφο 5.5.1. (όσα δεν επαληθεύονται από τα επίσημα νομιμοποιητικά έγγραφα)
3.	<p>Λοιπά Νομικά Πρόσωπα ή οντότητες χωρίς νομική προσωπικότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • προσήκοντα, κατά περίπτωση, νομιμοποιητικά έγγραφα πρωτότυπα ή επικυρωμένα από Δημόσια Αρχή, • στοιχεία ταυτότητας των νομίμων εκπροσώπων και όλων των προσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να χειρίζονται το λογαριασμό του προσώπου ή της οντότητας, όπως περιγράφονται ανωτέρω στην παράγραφο 5.5.1. (όσα δεν επαληθεύονται από τα επίσημα νομιμοποιητικά έγγραφα)

Όσον αφορά τις εταιρείες, ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται ιδίως:

- i. Το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή ελέγχεται από αυτά δια της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως

επαρκούς ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον κομιστή, εκτός από εταιρεία που έχει νόμιμα εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά και η οποία υπόκειται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα: ποσοστό μετοχών ύψους 25% τουλάχιστον θεωρείται ότι πληροί το κριτήριο αυτό,

- ii. το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν κατ' άλλον τρόπο έλεγχο στη διαχείριση της εταιρείας.

Αναφορικά με την πιστοποίηση της ταυτότητας των νομικών προσώπων ή οντοτήτων, η πληρότητα των απαιτούμενων νομιμοποιητικών εγγράφων βεβαιώνεται από τα νομικά τμήματα των ΠΙ. Για τις Α.Ε. και Ε.Π.Ε. λαμβάνεται υπόψη η σχετική βάση πληροφοριών που υπάρχει στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου www.et.gr.

Αντίγραφα των ανωτέρω εγγράφων φυλάσσονται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης, με τρόπο που διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των λαμβανομένων στοιχείων.

- 5.6** Προκειμένου για νομικά πρόσωπα ή οντότητες που έχουν συσταθεί εκτός Ελλάδος χωρίς εγκατάσταση στη χώρα, τα ΠΙ ζητούν έγγραφα που φέρουν τη σφραγίδα Apostille, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Χάγης, και τα οποία είναι επισήμως μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα σε περίπτωση που αυτό κριθεί αναγκαίο από τα ΠΙ για την κατανόηση του περιεχομένου αυτών, καθώς και στοιχεία αντίστοιχα με αυτά της παραγράφου 5.5.2. Σε κάθε περίπτωση, το ΠΙ αποκτά μέσω των προσκομιζόμενων εγγράφων την ακόλουθη πληροφόρηση: πλήρη επωνυμία, νόμιμη σύσταση του νομικού προσώπου κατά το δίκαιο της χώρας ίδρυσής του, φύση και σκοπό, χώρα ίδρυσης και εγκατάστασης, διεύθυνση, στοιχεία ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, όπου απαιτείται, των νομίμων εκπροσώπων, και όλων των ατόμων που είναι εξουσιοδοτημένα να χειρίζονται το λογαριασμό της εταιρείας, όπως περιγράφονται ανωτέρω στην παράγραφο 5.5.1. Η ταυτότητα του νομικού προσώπου ή της οντότητας επαληθεύεται με τη χρησιμοποίηση αξιόπιστων και ανεξάρτητων εγγράφων, στοιχείων ή άλλων πληροφοριών. Το ΠΙ λαμβάνει κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε να διαπιστώνει τη διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του νομικού προσώπου ή της οντότητας.
- 5.7** Όταν ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος ενεργεί για λογαριασμό άλλου, εκτός από την απόδειξη της δικής του ταυτότητας οφείλει να προβαίνει σε σχετική δήλωση και να αποδεικνύει τα στοιχεία του τρίτου, φυσικού ή νομικού προσώπου, για λογαριασμό του οποίου ενεργεί. Τα ΠΙ σε κάθε περίπτωση εξακριβώνουν την αλήθεια των στοιχείων αυτών και όταν ο συμβαλλόμενος ή συναλλασσόμενος δεν προβεί στην ως άνω δήλωση, αλλά υπάρχει αμφιβολία για το αν ενεργεί για δικό του λογαριασμό. Αν κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης δημιουργηθούν αμφιβολίες στο ΠΙ για το αν οι συμβαλλόμενοι ή συναλλασσόμενοι ενεργούν για ίδιο λογαριασμό, τα ΠΙ λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα, προκειμένου να συλλέξουν πληροφορίες για την πραγματική ταυτότητα των προσώπων για λογαριασμό των οποίων αυτοί ενεργούν.
- 5.8** Τα ΠΙ εφαρμόζουν, την κατάλληλη χρονική στιγμή και ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας όχι μόνον στους νέους αλλά και στους υφιστάμενους πελάτες και διασφαλίζουν ότι τα στοιχεία ταυτότητας των πελατών τους επικαιροποιούνται συνεχώς καθ' όλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης. Ειδικότερα, τα ΠΙ επανεξετάζουν σε τακτική βάση ή όταν δημιουργούνται αμφιβολίες για την εγκυρότητά τους, τα στοιχεία που έχουν στην κατοχή τους και τουλάχιστον σε ετήσια βάση αυτά που αφορούν πελάτες υψηλού κινδύνου. Τα αποτελέσματα της εξέτασης καταγράφονται και τηρούνται στον φάκελο του πελάτη. Σε περίπτωση που δεν επιτυγχάνεται η επικαιροποίηση των στοιχείων πιστοποίησης ταυτότητας του πελάτη, διακόπτεται η επιχειρηματική σχέση και εξετάζεται η υποβολή αναφοράς στην Επιτροπή Καταπολέμησης.

- 5.9** Τα ΠΙ διασφαλίζουν τη δυνατότητα συνεκτίμησης του συνολικού χαρτοφυλακίου το οποίο διατηρεί ο πελάτης στο ΠΙ και ενδεχομένως σε άλλες εταιρείες του ομίλου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 3691/2008, προκειμένου να εξακριβώσουν τη συνάφεια και συμβατότητα της εξεταζόμενης ως ύποπτης ή ασυνήθους συναλλαγής με το χαρτοφυλάκιο ή τα χαρτοφυλάκια αυτά.
- 5.10** Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών καταθέσεων, τίτλων ή άλλης φύσεως χρηματοοικονομικών προϊόντων, όλοι οι δικαιούχοι των λογαριασμών αυτών θεωρούνται ως πελάτες και εφαρμόζονται γι' αυτούς οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας.
- 5.11** Σε περιπτώσεις συναλλαγής ή σειράς συνδεδεμένων συναλλαγών όπου συμμετέχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο δύο ή περισσότερα υπόχρεα πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου 3691/2008, καθένα από αυτά οφείλει να εφαρμόσει τα μέτρα δέουσας επιμέλειας. Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως για ασφαλιστικά συμβόλαια, αγοραπωλησίες μετοχών, συμβολαίων παραγωγών, ομολόγων ή άλλων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και για συναλλαγές με κάρτες οποιασδήποτε φύσεως.
- 5.12** Τα ΠΙ εξετάζουν με προσοχή αιτήσεις ενοικίασης τραπεζικών θυρίδων από πρόσωπα που δεν τηρούν λογαριασμό με το ενδιαφερόμενο ΠΙ, ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες πιστοποίησης της ταυτότητας.
- 5.13** Τα ΠΙ ζητούν από όλα τα ΠΙ του εξωτερικού, με τα οποία έχουν συνάψει ή πρόκειται να συνάψουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης, τη συμπλήρωση ενυπογράφως ερωτηματολογίου στο οποίο να καταγράφονται οι πολιτικές και διαδικασίες των εν λόγω ΠΙ για την πρόληψη ΞΤ και ΧΤ. Στην περίπτωση σύναψης σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης με ΠΙ που προέρχονται από τρίτες χώρες εφαρμόζονται τα πρόσθετα μέτρα δέουσας επιμέλειας που καταγράφονται στην παρ. 5.15.9 της παρούσης.
- 5.14** Η πιστοποίηση και επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη, άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο πελάτης και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν από τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια της συναλλαγής. Κατά παρέκκλιση, επιτρέπεται να ολοκληρώνεται η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας των ανωτέρω αναφερόμενων προσώπων κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, εφόσον αυτό απαιτείται για να μην διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των συναλλαγών και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης των αδικημάτων του άρθρου 2 του Ν. 3691/2008 είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί η επαλήθευση των στοιχείων πιστοποίησης ταυτότητας του πελάτη, διακόπτεται η επιχειρηματική σχέση και εξετάζεται η υποβολή αναφοράς στην Επιτροπή Καταπολέμησης.

5.15 Αυξημένη δέουσα επιμέλεια

Στις περιπτώσεις που τα ΠΙ εκτιμούν ότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος επιδεικνύουν αυξημένη δέουσα επιμέλεια, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο κεφάλαιο 4 της παρούσας, επαναξιολογώντας τουλάχιστον ετησίως τους πελάτες και τη συναλλακτική σχέση. Για το σκοπό αυτό συντάσσεται, από το κατάστημα ή την υπηρεσιακή μονάδα, συνοπτική έκθεση στην οποία αναφέρονται συγκεντρωτικά τα αποτελέσματα της επαναξιολόγησης των πελατών υψηλού κινδύνου και αποστέλλεται στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος. Οι εκθέσεις τυγχάνουν επεξεργασίας από το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος, το οποίο υποβάλλει συνολική έκθεση με εισήγηση διακοπής της επιχειρηματικής σχέσης με ορισμένους εξ' αυτών, στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΠΙ, για τη λήψη σχετικής απόφασης. Κατωτέρω καταγράφονται οι κατ' ελάχιστον κατηγορίες υψηλού κινδύνου.

5.15.1 Λογαριασμοί πελατών μη κατοίκων

Για πελάτες που ο τόπος κατοικίας τους είναι εκτός Ελλάδος, ζητούνται οι ίδιες πληροφορίες και εφαρμόζονται οι ίδιες διαδικασίες που ισχύουν για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας πελατών που κατοικούν μόνιμα στην Ελλάδα. Ειδικότερα, ζητούνται ισχύοντα διαβατήρια (ή δελτία ταυτότητας για προερχόμενους από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) που έχουν εκδοθεί από την χώρα της υπηκοότητάς τους, και επιπλέον για τους εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης προερχόμενους προσωρινή άδεια παραμονής ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο, βίζα εισόδου ή σφραγίδα εισόδου, όπου αυτή απαιτείται. Περαιτέρω, όπου εγείρεται οποιαδήποτε αμφιβολία για την ταυτότητα προσώπου, εξακριβώνονται τα στοιχεία των σχετικών εγγράφων και η γνησιότητα αυτών από την Πρεσβεία ή το Προξενείο της χώρας του, ή από αξιόπιστα ΠΙ που βρίσκονται στη χώρα προέλευσής του.

Οι πιο πάνω πληροφορίες είναι απαραίτητες για την τήρηση των διατάξεων περί περιοριστικών μέτρων που επιβάλλονται εναντίον διαφόρων χωρών ή προσώπων από τον ΟΗΕ ή την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για το σκοπό αυτό πρέπει πάντοτε να καταγράφονται το ονοματεπώνυμο, ο αριθμός, η ημερομηνία και η χώρα έκδοσης του διαβατηρίου του πελάτη.

5.15.2 Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα

- I. Ως Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ), νοούνται τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα, οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους και τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 3691/2008, στα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα συμπεριλαμβάνονται:

- α) Οι αρχηγοί κρατών, οι αρχηγοί κυβερνήσεων, οι υπουργοί, οι αναπληρωτές υπουργοί και οι υφυπουργοί,
- β) τα μέλη κοινοβουλίων,
- γ) τα μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαστικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικο μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων,
- δ) τα μέλη ελεγκτικών δικαστηρίων,
- ε) τα μέλη διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,
- στ) οι πρεσβευτές και οι επιτετραμμένοι διπλωμάτες,
- ζ) οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,
- η) τα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων.

Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στα σημεία (γ) έως (η) δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας. Οι κατηγορίες που αναφέρονται ανωτέρω (β-ζ) περιλαμβάνουν τα λειτουργήματα που ασκούνται σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.

Στους άμεσους στενούς συγγενείς των προσώπων που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο περιλαμβάνονται:

- (α) ο(η) σύζυγος·
- (β) κάθε σύντροφος που θεωρείται από την εθνική νομοθεσία ως ισοδύναμος (-η) με τον (την) σύζυγο·
- (γ) τα φυσικά ή θετά παιδιά και οι σύζυγοι ή σύντροφοί τους·
- (δ) οι γονείς.

Στα «πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες» περιλαμβάνονται:

- (α) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο για το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικών σχημάτων με πρόσωπο αναφερόμενο στην πιο πάνω παράγραφο ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση·
- (β) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι μόνος πραγματικός δικαιούχος νομικής

οντότητας ή νομικών σχημάτων, τα οποία είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς όφελος προσώπου που αναφέρεται στην πιο πάνω παράγραφο

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των αυξημένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, το πρόσωπο που παύει να κατέχει σημαντικό δημόσιο λειτούργημα για περίοδο ενός έτους δεν θεωρείται υποχρεωτικά από τα ΠΙ ως ΠΕΠ.

- II. Τα ΠΙ υιοθετούν τα πιο κάτω πρόσθετα μέτρα δέουσας επιμέλειας όταν συνάπτουν επιχειρηματική σχέση με ΠΕΠ:
 - α) εφαρμόζουν τις κατάλληλες διαδικασίες, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, για να καθορίζουν εάν ο πελάτης είναι ΠΕΠ,
 - β) εξασφαλίζουν την έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με τους πελάτες αυτούς,
 - γ) λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να διαπιστώνουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων τα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή,
 - δ) διενεργούν αυξημένη και συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης.
- III. Στην περίπτωση λογαριασμών νομικών προσώπων και λοιπών οντοτήτων, οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες έχουν ως στόχο να εξακριβωθεί κατά πόσον οι πραγματικοί δικαιούχοι, νόμιμοι εκπρόσωποι και πρόσωπα εξουσιοδοτημένα να χειρίζονται τον οικείο λογαριασμό αποτελούν ΠΕΠ. Σε περίπτωση εντοπισμού ενός από των πιο πάνω ως ΠΕΠ, τότε αυτόματα ο λογαριασμός των νομικών προσώπων και λοιπών νομικών οντοτήτων θα υπόκειται στα μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας που αναφέρονται στο νόμο και την παρούσα απόφαση.
- IV. Ως προς τα ΠΕΠ τα οποία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, εφαρμόζονται μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας.

5.15.3 Εταιρείες με ανώνυμες μετοχές

Τα ΠΙ εφαρμόζουν κατ' ελάχιστον τα παρακάτω πρόσθετα μέτρα επιμέλειας σε εταιρείες με ανώνυμες μετοχές, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 5.17:

- i. Προβαίνουν στην πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων, των νομίμων εκπροσώπων και των ατόμων που είναι εξουσιοδοτημένα να χειρίζονται τους τραπεζικούς λογαριασμούς της εταιρείας, πριν από το άνοιγμα του λογαριασμού, με τη βοήθεια αξιόπιστων και ανεξάρτητων πηγών ή/και με επίσκεψη στα γραφεία της εταιρείας για το σκοπό αυτό.
- ii. Συγκρίνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα την πραγματική κίνηση του λογαριασμού με την αναμενόμενη, σύμφωνα με το οικονομικό/συναλλακτικό της προφίλ. Σημαντικές αποκλίσεις διερευνώνται και τα αποτελέσματα καταχωρούνται στο σχετικό φάκελο της εταιρείας.
- iii. Λαμβάνουν γραπτή δήλωση από το νόμιμο εκπρόσωπο με την οποία δεσμεύεται ότι, σε περίπτωση που οι μετοχές των πραγματικών δικαιούχων μεταβιβαστούν σε τρίτο ή συμβεί οποιαδήποτε ουσιώδη μεταβολή στο καθεστώς της εταιρείας, αυτός θα το ανακοινώσει αμέσως στο ΠΙ, εκτός αν υπάρχει αντίστοιχη δέσμευση σε συναφθείσα με την εταιρεία σύμβαση. Εάν υπάρξει αλλαγή στους πραγματικούς δικαιούχους της εταιρείας, τα ΠΙ εξετάζουν κατά πόσον ενδείκνυται η συνέχιση της επιχειρηματικής σχέσης.
- iv. Λαμβάνουν υπόψη την σχετική βάση πληροφοριών που υπάρχει στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου www.et.gr, προκειμένου να διαπιστώνουν αλλαγές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς της εταιρείας ή άλλες ουσιώδεις μεταβολές (όπως λύση, εκκαθάριση κ.ά.).
- v. Εξετάζουν αν η εταιρεία που ζητεί το άνοιγμα λογαριασμού έχει εγκαταστήσει την

κεντρική της διοίκηση, υποκαταστήματα, θυγατρικές εταιρείες ή δραστηριοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο σε άλλες χώρες.

5.15.4 Λογαριασμοί υπεράκτιων εταιριών (εταιρειών εξωχώριων δραστηριοτήτων) και εταιριών ειδικού σκοπού

Στις περιπτώσεις που ο συναλλασσόμενος είναι εταιρεία εξωχώριων δραστηριοτήτων, δηλαδή δεν έχει εμπορική ή παραγωγική δραστηριότητα στον τόπο εγκατάστασής της, όπως η **υπεράκτια (off-shore)** εταιρεία ή η εταιρεία του Α.Ν. 89/67, όπως ισχύει, ή είναι οντότητα ειδικού σκοπού (special purpose vehicle) επιδεικνύεται από τα ΠΙ αυξημένη δέουσα επιμέλεια.

Για τον καθορισμό των χωρών στις οποίες λειτουργούν υπεράκτιες (**εξωχώριες**) εταιρείες λαμβάνεται υπόψη η απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών 1108437/2565/ΔΟΣ (ΦΕΚ Β. 1590/16-11-2005) ή οποιαδήποτε κανονιστική πράξη την έχει τροποποιήσει ή αντικαταστήσει.

Τα ΠΙ εφαρμόζουν κατ' ελάχιστον τα παρακάτω πρόσθετα μέτρα επιμέλειας για τις ανωτέρω εταιρείες:

- Λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την πλήρη διαπίστωση της διάρθρωσης της κυριότητας και του ελέγχου της εταιρείας και την εξακρίβωση της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων φυσικών προσώπων. Για τον εντοπισμό των πραγματικών δικαιούχων απαιτείται: (i) είτε η έγγραφη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας με την προσκόμιση επικυρωμένων αντιγράφων πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητάς τους (ii) είτε η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητάς τους από αρμόδιο για τις χρηματοδοτήσεις στέλεχος του ΠΙ, ύστερα από έγκριση ανώτερου διευθυντικού στελέχους, βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή. Στην τελευταία περίπτωση, τα ΠΙ τηρούν φάκελο της υπεράκτιας εταιρείας, όπου φυλάσσονται όλα τα σχετικά έγγραφα, τα οποία είναι επικαιροποιημένα και τίθενται, εφόσον ζητηθούν αρμοδίως, στη διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος.
- Λαμβάνουν γραπτή δήλωση από το νόμιμο εκπρόσωπο με την οποία δεσμεύεται ότι, σε περίπτωση που οι μετοχές των πραγματικών δικαιούχων μεταβιβαστούν σε τρίτο ή συμβεί οποιαδήποτε σημαντική μεταβολή στο καθεστώς της εταιρείας, θα το ανακοινώσει άμεσα στο ΠΙ. Εάν υπάρξει αλλαγή στους πραγματικούς δικαιούχους της εταιρείας, τα ΠΙ εξετάζουν κατά πόσον ενδείκνυται η συνέχιση της επιχειρηματικής σχέσης.
- Συγκρίνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα την πραγματική κίνηση του λογαριασμού της εταιρείας με την αναμενόμενη, σύμφωνα με το οικονομικό/συναλλακτικό της προφίλ. Σημαντικές αποκλίσεις διερευνώνται και τα αποτελέσματα καταχωρούνται στο σχετικό φάκελο της εταιρείας.

5.15.5 Στερούμενα νομικής προσωπικότητας σχήματα ή οντότητες, που διαχειρίζονται κεφάλαια ή άλλες ομάδες περιουσιακών στοιχείων

Τα σχήματα εμπιστευματικής διαχείρισης δεν αποτελούν χωριστή νομική οντότητα και, ως εκ τούτου, η σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης γίνεται μέσω των εμπιστευματοδόχων, οι οποίοι ενεργούν εκ μέρους του εμπιστεύματος. Τα ΠΙ λαμβάνουν εύλογα μέτρα, αναλόγως του βαθμού κινδύνου, για να κατανοήσουν τη διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του εμπιστεύματος.

Όταν τα ΠΙ συνάπτουν τέτοιες σχέσεις διαπιστώνουν και επαληθεύουν: το όνομα και την ημερομηνία σύστασης, την ταυτότητα των εμπιστευματοπαρόχων, εμπιστευματοδόχων και πραγματικών δικαιούχων, τη φύση και το σκοπό της σύστασης και των δραστηριοτήτων του σχήματος αυτού καθώς και την πηγή και προέλευση των χρημάτων. Τα ΠΙ λαμβάνουν αντίγραφα των σχετικών εγγράφων σύστασης του εμπιστεύματος και κάθε άλλη αναγκαία πληροφορία για τους πραγματικούς δικαιούχους και τηρούν τα σχετικά στοιχεία και

πληροφορίες στο φάκελο του πελάτη.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου ως πραγματικός δικαιούχος νοείται:

- i. το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται ποσοστό 25% τουλάχιστον των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος, εφόσον οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν ήδη προσδιορισθεί,
- ii. η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας κυρίως έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική οντότητα ή το νομικό σχήμα, εφόσον οι δικαιούχοι του νομικού προσώπου ή του νομικού σχήματος δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη,
- iii. το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο σε ποσοστό 25% τουλάχιστον επί των περιουσιακών στοιχείων της νομικής οντότητας ή του νομικού σχήματος.

5.15.6 Λογαριασμοί ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Στις περιπτώσεις λογαριασμών στο όνομα φορέων, οργανισμών, οργανώσεων, σωματείων, κοινωνιών και άλλων μορφών ενώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ή κοινωφελούς σκοπού, καθώς και αφανών εταιρειών, τα ΠΙ βεβαιώνονται για τη νομιμότητα της σύστασης και των σκοπών λειτουργίας τους, ζητώντας την προσκόμιση επικυρωμένου αντίγραφου της συστατικής πράξης τους (καταστατικού, ιδιωτικού συμφωνητικού, κ.ά.), της άδειας λειτουργίας τους, του πιστοποιητικού εγγραφής τους και του αριθμού μητρώου τους που τηρείται σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή. Για τους λογαριασμούς οντοτήτων της κατηγορίας αυτής εξακριβώνεται η ταυτότητα όλων των ατόμων που έχουν δικαίωμα υπογραφής και διαχείρισης του λογαριασμού, σύμφωνα με τις διαδικασίες προσδιορισμού της ταυτότητας φυσικών προσώπων που αναφέρονται στην παρούσα πράξη.

5.15.7 Λογαριασμοί διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων σημαντικών πελατών

Τα ΠΙ λαμβάνουν τα εξής πρόσθετα μέτρα επιμέλειας στην περίπτωση που αναλαμβάνουν τη διαχείριση χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων σημαντικών πελατών:

- Έγκριση από ανώτερο διευθυντικό στέλεχος της αποδοχής νέων σημαντικών πελατών που ανοίγουν λογαριασμούς διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων
- Πιστοποίηση ταυτότητας όλων των πραγματικών δικαιούχων των εν λόγω λογαριασμών
- Εξακρίβωση εάν δικαιούχος του λογαριασμού είναι Πολιτικώς Εκτεθειμένο Πρόσωπο
- Προσδιορισμός της πηγής των κεφαλαίων των περιουσιακών στοιχείων που τίθενται υπό διαχείριση και της αναμενόμενης χρήσης του λογαριασμού από τους δικαιούχους
- Έλεγχος εάν η κίνηση του λογαριασμού είναι συνεπής με το οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ των δικαιούχων και με το σκοπό για τον οποίο ανοίχθηκε.

5.15.8 Έναρξη Επιχειρηματικής Σχέσης & Συναλλαγές χωρίς φυσική παρουσία του πελάτη

Τα ΠΙ που παρέχουν στους πελάτες τους τη δυνατότητα να εκτελούν συναλλαγές χωρίς φυσική παρουσία και ειδικά το άνοιγμα λογαριασμού (μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου κλπ) υιοθετούν ειδικές και κατάλληλες οργανωτικές, λειτουργικές και τεχνολογικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν την συμμόρφωσή τους στις απαιτήσεις του Ν. 3691/2008 και της παρούσας απόφασης, σχετικά με την πιστοποίηση ταυτότητας των συναλλασσομένων, προς αντιμετώπιση του υψηλότερου κινδύνου που παρουσιάζουν οι περιπτώσεις αυτές, ιδίως δε εφαρμόζουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

- i. διασφαλίζουν ότι η ταυτότητα του πελάτη εξακριβώνεται με πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορίες,
- ii. λαμβάνουν συμπληρωτικά μέτρα για τον έλεγχο ή την πιστοποίηση των υποβληθέντων εγγράφων ή απαιτούν επιβεβαιωτική πιστοποίηση από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό εγκατεστημένο σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτος με ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας,
- iii. διασφαλίζουν ότι η πρώτη πληρωμή, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής σχέσης ή των μεμονωμένων συναλλαγών, πραγματοποιείται μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επ' ονόματι του πελάτη σε ΠΙ εγκατεστημένο σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους με ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας,
- iv. επαληθεύουν το ονοματεπώνυμο, διεύθυνση και υπογραφή του πελάτη από ΠΙ που λειτουργεί στη χώρα καταγωγής του,
- v. λαμβάνουν συστατική επιστολή από τρίτο υπόχρεο πρόσωπο που εφαρμόζει τις διαδικασίες πιστοποίησης του Ν. 3691/2008,
- vi. ζητούν από τον πελάτη την αποστολή στο ΠΙ των επικυρωμένων φωτοαντιγράφων των εγγράφων πιστοποίησης ταυτότητας π.χ. διαβατήριο, δελτίο ταυτότητας,

Οι ίδιες απαιτήσεις που καθορίζονται πιο πάνω σε σχέση με φυσικά πρόσωπα, εφαρμόζονται για εταιρείες ή οργανισμούς που ζητούν το άνοιγμα λογαριασμού μέσω του ταχυδρομείου ή του διαδικτύου.

5.15.9 Διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης

Όσον αφορά τις διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τραπεζικά ιδρύματα τρίτων χωρών, τα ΠΙ:

- α) Συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης για να κατανοήσουν πλήρως το είδος και τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος και την ποιότητα της εποπτείας που ασκείται επ' αυτού,
- β) αξιολογούν τους ελέγχους του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
- γ) λαμβάνουν υπόψη τις εκθέσεις αξιολόγησης χωρών της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF), του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας, καθώς και άλλων ανεξάρτητων και αξιόπιστων πηγών, για την αξιολόγηση της επάρκειας του συστήματος πρόληψης του ΞΧ και του ΧΤ της χώρας εγκατάστασης του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης,
- δ) λαμβάνουν από το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης, συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο ερωτηματολόγιο όπως, ενδεικτικά, το ερωτηματολόγιο της Ομάδας Wolfsberg, στο οποίο καταγράφονται οι πολιτικές και διαδικασίες του ΠΙ για την πρόληψη του ΞΤ και της ΧΤ,
- ε) εξασφαλίζουν την έγκριση ανώτερων διοικητικών στελεχών πριν από τη σύναψη νέων σχέσεων τραπεζικής ανταπόκρισης,
- στ) διευκρινίζουν με σαφή τρόπο τις δικές τους αρμοδιότητες και αυτές του ιδρύματος τραπεζικής ανταπόκρισης, στα πλαίσια της σύμβασης τραπεζικής ανταπόκρισης,
- ζ) διασφαλίζουν ότι το ίδρυμα τραπεζικής ανταπόκρισης, στους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης, έχει ελέγξει την ταυτότητα και εφαρμόζει συνεχή έλεγχο των πελατών που έχουν πρόσβαση σε αυτούς και ότι μπορεί να παράσχει χωρίς καθυστέρηση στοιχεία και δεδομένα σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες, κατόπιν αιτήματος του ΠΙ.

Τα ΠΙ απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα και απαγορεύεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι

λογαριασμοί της από εικονικές τράπεζες.

5.15.10 Χώρες οι οποίες δεν εφαρμόζουν επαρκώς τις συστάσεις της FATF

Τα ΠΙ εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή τις συναλλαγές και εφαρμόζουν επιπρόσθετες διαδικασίες συνεχούς παρακολούθησης επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών με πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, συμπεριλαμβανομένων πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, που προέρχονται από χώρες που χαρακτηρίζονται από τη FATF ως μη συνεργάσιμες ή χώρες που δεν εφαρμόζουν ή εφαρμόζουν ανεπαρκώς τις συστάσεις της FATF.

Όλες οι συναλλαγές με πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, από τις χώρες αυτές, πρέπει να εξετάζονται με ιδιαίτερη προσοχή και, εάν μετά την εξέταση της συναλλαγής υπάρχουν αμφιβολίες ως προς τη νόμιμη προέλευση των κεφαλαίων, υποβάλλεται αναφορά στην Επιτροπή Καταπολέμησης. Τα αποτελέσματα της εξέτασης πρέπει να καταγράφονται και να τηρούνται σε αρχείο για τουλάχιστον πέντε έτη, με συνημμένα τα αποδεικτικά έγγραφα.

Για τον προσδιορισμό του κινδύνου που παρουσιάζει μια χώρα, από πλευράς ΞΧ και ΧΤ, και τη σχετική αξιολόγησή της, τα ΠΙ λαμβάνουν υπόψη τους τα εξής στοιχεία:

- ανακοινώσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF) σχετικά με χώρες ή περιοχές που δεν εφαρμόζουν επαρκώς τις συστάσεις της,
- εκθέσεις αξιολόγησης χωρών που εκδίδονται από τη FATF, τα περιφερειακά σώματα που έχουν συσταθεί και λειτουργούν στα πρότυπά της (π.χ. Επιτροπή Moneyval του Συμβουλίου της Ευρώπης), το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Παγκόσμια Τράπεζα,
- κατάλογο των χωρών ή περιοχών, οι οποίες σύμφωνα με την Κοινή Θέση της Επιτροπής για την Πρόληψη της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας, που επικουρεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διαθέτουν κανονιστικό πλαίσιο ισοδύναμο με το κοινοτικό,
- χώρες που χαρακτηρίζονται από τη FATF ως μη συνεργάσιμες ή ως φορολογικοί παράδεισοι,
- κατάλογοι Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ηνωμένων Εθνών, και OFAC (Office of Financial Assets Control) με πρόσωπα ή οντότητες για τα οποία έχουν εκδοθεί περιοριστικά μέτρα,
- χώρες-μέλη της FATF,
- εφαρμογή των σχετικών οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- αρχές του Wolfsberg Group
- χώρες που έχουν επικυρώσει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1988 για τη διακίνηση των ναρκωτικών.

5.16 Συναλλαγές σε μετρητά

Τα ΠΙ εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή συναλλαγές σε μετρητά σημαντικού ύψους, προκειμένου να διαπιστώσουν την προέλευση των μετρητών και κατά πόσον το ύψος και η φύση της συναλλαγής συνάδει με το οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ του πελάτη. Τα ΠΙ λαμβάνουν, πέραν των μέτρων δέουσας επιμέλειας που αναφέρονται στην παρ. 5.4 στοιχείο νί, τα αποδεικτικά έγγραφα και όλα τα στοιχεία που κρίνουν απαραίτητα προκειμένου να τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα εκτέλεσης κάθε συναλλαγής σημαντικού ύψους σε μετρητά.

Σε περίπτωση αιτήματος ανάληψης ποσού μεγαλύτερου των €250.000 σε μετρητά, τα χρήματα συνιστάται να αποδίδονται στον πελάτη μέσω έκδοσης τραπεζικής επιταγής ή εντολής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό, εκτός αν συντρέχουν ειδικοί και επαρκώς τεκμηριωμένοι λόγοι που καθιστούν αναγκαία την ανάληψη σε μετρητά.

5.17. Απλουστευμένη Δέουσα Επιμέλεια ως προς τον Πελάτη

- I. Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του Ν. 3691/2008, τα ΠΙ εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας, όταν ο πελάτης είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός που εδρεύει στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός που εδρεύει σε τρίτη χώρα η οποία επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες προς αυτές της Οδηγίας 2005/60/EK και το εν λόγω ίδρυμα ή οργανισμός που εδρεύει στην τρίτη χώρα τελεί υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωσή του προς τις υποχρεώσεις αυτές.
- II. Τα ΠΙ δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις επαλήθευσης της ταυτότητας των πελατών της παραγράφου 5.5.2, όταν οι πελάτες είναι:
- (α) εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε μία ή περισσότερες οργανωμένες αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 43 του ν. 3606/2007, ή της νομοθεσίας άλλου κράτους – μέλους, συμβατής με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/39/EK,
 - (β) εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3283/2004 και εταιρείες που λειτουργούν ως οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, εδρεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διέπονται από διατάξεις της νομοθεσίας του κράτους της έδρας τους που είναι συμβατές με τις διατάξεις της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει,
 - (γ) ελληνική δημόσια αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή επιχείρηση ή οργανισμός που ανήκει κατά 51% τουλάχιστον στο Δημόσιο,
 - (δ) δημόσιες αρχές ή δημόσιοι οργανισμοί οι οποίοι πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
 - i) τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτουργήμα σύμφωνα με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες για τις Κοινότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο,
 - ii) η ταυτότητά τους είναι δημοσίως γνωστή, διαφανής και καθορισμένη,
 - iii) οι δραστηριότητες και οι λογιστικές τους πρακτικές είναι διαφανείς,
 - iv) είτε είναι υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή σε αρχές κράτους- μέλους, είτε εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν την εποπτεία και τον έλεγχο της δραστηριότητάς τους.

Στις περιπτώσεις των παραγρ. I και II, τα υπόχρεα πρόσωπα φροντίζουν να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες ώστε να κρίνουν εάν ο πελάτης μπορεί να εξαιρεθεί κατά την έννοια των εν λόγω παραγράφων και αποφασίζουν βάσει των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου που περιγράφονται ανωτέρω στα κεφάλαια 4 & 5. Τα φυσικά πρόσωπα που συναλλάσσονται για λογαριασμό των ανωτέρω πελατών δεν εξαιρούνται από τις διατάξεις της παρούσας σχετικά με την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητάς τους.

- III. Επίσης, τα ΠΙ εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας στην περίπτωση του ηλεκτρονικού χρήματος, κατά την έννοια του άρθρου 14 παράγραφος 3 του νόμου 3148/2003, εφόσον η νομισματική αξία που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρονικό απόθεμα, αν αυτό δεν μπορεί να επαναφορτιστεί, δεν υπερβαίνει τα 150 ευρώ ή εφόσον το ηλεκτρονικό απόθεμα μπορεί να επαναφορτιστεί, το συνολικό ποσό των συναλλαγών για ένα ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα 2.500 ευρώ. Εάν ο κομιστής εξαργυρώσει, βάσει της παραγράφου 6 του άρθρου 14 του νόμου 3148/2003, ποσό 1.000 ευρώ ή μεγαλύτερο κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος, απαιτείται η επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητάς του.

Στις περιπτώσεις των παρ. I-III δεν εφαρμόζονται απλουστευμένα μέτρα επιμέλειας όταν υπάρχει υποψία ΞΧ ή ΧΤ.

6. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΑ ΜΕΡΗ

6.1 Τα ΠΙ μπορούν να βασίζονται σε τρίτα μέρη, κατά την έννοια του άρθρου 23 του Ν. 3691/2008, για τη πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, και υπό τον όρο ότι την τελική ευθύνη για την πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας θα φέρει το ΠΙ το οποίο βασίζεται σε τρίτο μέρος. Το τρίτο μέρος πρέπει να έχει ως πελάτη αυτόν που συστήνει στο ΠΙ και να εφαρμόζει μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και μέτρα φύλαξης αρχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα απόφαση, ή αντίστοιχη απόφαση χώρας-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας με ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας. Τα ΠΙ εξακριβώνουν ότι το τρίτο μέρος υπόκειται σε καθεστώς αδειοδότησης βάσει νόμου στη χώρα σύστασης/προέλευσής του και σε εποπτεία για το σκοπό της συμμόρφωσής του με τις διατάξεις ΞΧ και ΧΤ.

Ως τρίτα μέρη για την εφαρμογή του κεφαλαίου αυτού θεωρούνται:

- τα πιστωτικά ιδρύματα,
- οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,
- οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και
- οι ασφαλιστικές εταιρείες του στοιχείου ιγ΄ της παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν. 3691/2008,

που εδρεύουν σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που είναι μέλος της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (F.A.T.F.) ή έχει ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας.

6.2 Προκειμένου να στηριχθούν σε τρίτο μέρος, τα ΠΙ διασφαλίζουν ότι:

- Τίθενται αμέσως στη διάθεσή τους τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου.
- Διαβιβάζονται αμελλητί, οποιαδήποτε στιγμή το ζητήσουν τα έγγραφα επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου και άλλα συναφή έγγραφα.

6.3 Πέραν των στοιχείων πιστοποίησης και επαλήθευσης ταυτότητας που τους γνωστοποιούν τα τρίτα μέρη, τα ΠΙ μεριμνούν για τη λήψη απευθείας από τον πελάτη ή τον πραγματικό δικαιούχο ή και τρίτες πηγές όποιων πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών απαιτούνται για τη διαμόρφωση και επικαιροποίηση του οικονομικού/συναλλακτικού προφίλ του, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου.

6.4 Αν διακοπεί για οποιοδήποτε λόγο η επιχειρηματική σχέση του τρίτου μέρους με τον πελάτη, το ΠΙ προβαίνει σε επαλήθευση των στοιχείων της ταυτότητάς του και εφαρμόζει όλα τα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

7. ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ

7.1 Τα ΠΙ φυλάσσουν, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα έγγραφα για **τουλάχιστον πέντε έτη**, από τη λήξη της επιχειρηματικής σχέσης με τους πελάτες ή την εκτέλεση της κάθε συναλλαγής, εκτός αν επιβάλλεται από διάταξη νόμου, η τήρησή τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα:

- τα στοιχεία πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του πελάτη κατά τη σύναψη κάθε είδους σύμβασης,
- τα νομιμοποιητικά έγγραφα, τα αντίγραφα εγγράφων με βάση τα οποία έγινε η πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη, καθώς και πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά κάθε είδους συναλλαγών,
- τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με την διερεύνηση των αδικημάτων του άρθρου 2 του Ν.

3691/2008, είτε έχουν αναφερθεί στην Επιτροπή Καταπολέμησης είτε όχι, όπως εξειδικεύονται στην παράγραφο 8.6 της παρούσας απόφασης,

- τη σχετική αλληλογραφία με τους πελάτες.

7.2 Τα ΠΙ διαθέτουν διαδικασίες και συστήματα αρχειοθέτησης ικανά να διασφαλίζουν για το ανωτέρω χρονικό διάστημα την ταχεία αναπαραγωγή πληροφοριών για την ταυτοποίηση και τις συναλλαγές πελατών, προκειμένου να ανταποκρίνονται χωρίς καθυστέρηση σε αίτημα της Επιτροπής Καταπολέμησης ή άλλης αρμόδιας αρχής. Ενδεικτικά, τα ΠΙ είναι σε θέση να αναπαράγουν τις πιο κάτω πληροφορίες:

- τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας των δικαιούχων του λογαριασμού,
- τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων του λογαριασμού,
- τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας των προσώπων που έχουν δικαίωμα χειρισμού του λογαριασμού,
- τα νομιμοποιητικά έγγραφα των πάσης φύσεως νομικών προσώπων,
- τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας των διαχειριστών και των νομίμων εκπροσώπων που είναι εξουσιοδοτημένα να κινούν το λογαριασμό ενός νομικού προσώπου,
- τα πρωτότυπα παραστατικά και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά έγγραφα των συναλλαγών,
- τα στοιχεία που αφορούν τον όγκο και τις συναλλαγές που διεξάγονται μέσω του λογαριασμού,
- τα στοιχεία των λοιπών λογαριασμών όλων των δικαιούχων (του λογαριασμού),
- την προέλευση των χρημάτων,
- τον τύπο και το ποσό του νομίσματος της συναλλαγής,
- τον τρόπο με τον οποίο τα χρήματα έχουν κατατεθεί ή αναληφθεί, δηλαδή μετρητά, επιταγές, ηλεκτρονικά εμβάσματα κτλ,
- την ταυτότητα του προσώπου που διενέργησε τη συναλλαγή,
- τον προορισμό των χρημάτων,
- τις έγγραφες οδηγίες και εξουσιοδοτήσεις των πελατών,
- τον τύπο και τον αριθμό του λογαριασμού που εμπλέκεται στη συναλλαγή.

7.3 Σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν. 3691/2008 τα ΠΙ εφαρμόζουν στις εταιρίες του ομίλου καθώς και στα υποκαταστήματά τους σε άλλο κράτος, μέτρα τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται για τη φύλαξη αρχείων και στοιχείων. Όταν η νομοθεσία τρίτου κράτους, εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν επιτρέπει την εφαρμογή αυτών των μέτρων, πλήρως ή μερικώς, τα ΠΙ ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή Καταπολέμησης, την Κεντρική Συντονιστική Αρχή και την Τράπεζα της Ελλάδος.

7.4 Αντί της υποχρέωσης τήρησης δικαιολογητικών και παραστατικών σε φυσική μορφή υπάρχει η δυνατότητα τήρησης αρχείου σε ηλεκτρονική μορφή.

8. ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ, ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΣΥΝΗΘΩΝ Ή ΥΠΟΠΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

8.1 Τα ΠΙ εξετάζουν με τη δέουσα επιμέλεια κάθε συναλλαγή που από τη φύση της μπορεί να συνδεθεί με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Τέτοιες συναλλαγές είναι κατά γενικό κανόνα οι ύποπτες και ασυνήθεις συναλλαγές κατά την έννοια των παρ. 13 και 14 του άρθρου 4 του Ν. 3691/2008, καθώς και κάθε πολύπλοκη ή ασυνήθιστα μεγάλη συναλλαγή.

Ως **ύποπτη** συναλλαγή νοείται η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες από τις οποίες εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσεις ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απόπειρα ή διάπραξη αδικημάτων του άρθρου 2 του νόμου 3691/2008 ή για εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής (φύση της συναλλαγής, κατηγορία

χρηματοπιστωτικού μέσου, συχνότητα, πολυπλοκότητα και ύψος της συναλλαγής, χρήση ή μη μετρητών) και του προσώπου (επάγγελμα, οικονομική επιφάνεια, συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, φήμη, παρελθόν, επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου-πελάτη, άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά).

Ως **ασυνήθης** νοείται η συναλλαγή ή οι συναλλαγές ή δραστηριότητες που δεν συνάδουν με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχουν προφανή σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.

Τα ΠΙ κατέχουν επαρκείς πληροφορίες, γνωρίζουν τις δραστηριότητες των πελατών τους και διαθέτουν σύστημα αξιολόγησης του κινδύνου, αξιοποιώντας την εμπειρία τους και πληροφορίες από άλλες πηγές, για να είναι σε θέση εγκαίρως να αναγνωρίζουν ότι μια συναλλαγή είναι ύποπτη ή ασυνήθης.

Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίζεται ενδεικτική τυπολογία ασυνήθων ή ύποπτων συναλλαγών και δραστηριοτήτων.

- 8.2** Μετά την εξέταση των συναλλαγών αυτών, εάν υφίσταται υπόνοια απόπειρας ή διάπραξης των αδικημάτων ΞΧ ή ΧΤ, το ΠΙ υποβάλλει αναφορά ασυνήθους ή ύποπτης συναλλαγής στην Επιτροπή Καταπολέμησης. Στην υποχρέωση αναφοράς εμπίπτουν και ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές που έγινε απόπειρα εκτέλεσής τους αλλά δεν ολοκληρώθηκαν.
- 8.3** Της υποβολής αναφοράς ασυνήθους ή ύποπτης συναλλαγής προς την Επιτροπή Καταπολέμησης προηγείται:
- i. Λήψη αναφοράς που υποβάλλεται στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος από άλλα διευθυντικά στελέχη ή υπαλλήλους των ΠΙ. Στα υποκαταστήματα ή σε ειδικές διευθύνσεις ή μονάδες η αναφορά αυτή γίνεται κατευθείαν στο διευθυντή του υποκαταστήματος ή της διεύθυνσης ή της μονάδας ο οποίος αναφέρεται αμέσως στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος, εφόσον συμμερίζεται τις υπόνοιες. Αν ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του κωλύεται ή αρνείται ή αμελεί ή δεν συμμερίζεται τις υπόνοιες του αναφέροντος υπαλλήλου, τότε ο υπάλληλος μπορεί να αναφερθεί στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος.
 - ii. Λήψη και επεξεργασία των ειδοποιήσεων (alerts) που παράγονται από το πληροφοριακό σύστημα του ΠΙ για ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές.
 - iii. Αξιολόγηση και εξέταση των κατά τα ανωτέρω λαμβανόμενων αναφορών και ειδοποιήσεων με συγκέντρωση πληροφοριών από αξιόπιστες πηγές όπως Τειρεσίας, ICAP και αντίστοιχες αναγνωρισμένες τράπεζες πληροφοριών. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταγράφονται και αρχειοθετούνται στο σχετικό φάκελο.
- 8.4** Οι αναφορές ασυνήθων ή ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλονται στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος ή παράγονται από το πληροφοριακό σύστημα, περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:
- ημερομηνία,
 - στοιχεία του καταστήματος ή της υπηρεσίας που προβαίνει στην αναφορά,
 - όλα τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία για τον πελάτη και τη συναλλαγή,
 - την ημερομηνία διενέργειας της συναλλαγής και έναρξης της επιχειρηματικής σχέσης και πλήρες ιστορικό των συναλλαγών,
 - αιτιολογία διενέργειας της συναλλαγής,
 - επί διεθνών συναλλαγών, την προέλευση και τη διαδρομή του εισερχόμενου ή εξερχόμενου εμβάσματος.
- 8.5** Οι υπάλληλοι και τα διευθυντικά στελέχη των ΠΙ απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν αρμοδίως ή ζητήθηκαν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή πρόκειται να διεξαχθεί έρευνα για αδικήματα ΞΧ ή ΧΤ, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 3691/2008. Κατ' εξαίρεση της ανωτέρω

απαγόρευσης γνωστοποίησης, επιτρέπονται: α) η ανταλλαγή πληροφοριών, για ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές, μεταξύ ΠΙ και ΧΟ που ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο και εδρεύουν στην Ελλάδα, σε άλλο κράτος-μέλος ή σε τρίτη χώρα με ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας, β) η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ΠΙ ή μεταξύ ΧΟ, που αφορούν στον ίδιο πελάτη και στις ίδιες συναλλαγές ή δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν δύο ή περισσότερα ΠΙ ή ΧΟ, που εδρεύουν στην Ελλάδα, σε άλλο κράτος-μέλος ή σε τρίτη χώρα με τουλάχιστον ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας, προστασίας επαγγελματικού απορρήτου και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Εφόσον το ΠΙ αποφασίσει, μετά την υποβολή της αναφοράς τη διακοπή της σχέσης με τον πελάτη προκειμένου να αποφευχθούν οι κίνδυνοι που συνεπάγεται η συνέχιση αυτής, επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να μην αποκαλυφθεί στον πελάτη ο λόγος της διακοπής της επιχειρηματικής σχέσης.

8.6 Τα ΠΙ εφαρμόζουν συγκεκριμένες διαδικασίες τήρησης αρχείου αναφορών προς την Επιτροπή Καταπολέμησης προκειμένου να διασφαλιστεί η αρχή της εμπιστευτικότητας και η προσβασιμότητα στο αρχείο. Τα ΠΙ τηρούν τα παρακάτω:

- Αρχείο του καταστήματος ή της υπηρεσιακής μονάδας με αναφορές από τους υπαλλήλους προς τον διευθυντή, οι οποίες έχουν αποσταλεί στο Διευθυντικό Στέλεχος, με συνημμένα όλα τα συνοδευτικά έγγραφα.
- Αρχείο του καταστήματος ή της υπηρεσιακής μονάδας με αναφορές από τους υπαλλήλους προς τον διευθυντή, που δεν έχουν αποσταλεί στο Διευθυντικό Στέλεχος, με όλα τα συνοδευτικά έγγραφα που αιτιολογούν την μη αναφορά.
- Αρχείο του Διευθυντικού Στελέχους με αναφορές που έχουν αποσταλεί από τους υπαλλήλους και τους διευθυντές των καταστημάτων και των υπηρεσιακών μονάδων με όλα τα συνοδευτικά έγγραφα, καθώς και έγγραφη αιτιολόγηση για τις περιπτώσεις που δεν αποστέλλονται στην Επιτροπή.
- Αρχείο του Διευθυντικού Στελέχους με αναφορές που έχει αποστείλει στην Επιτροπή με όλα τα συνοδευτικά έγγραφα.

Όλα τα έγγραφα που τηρούνται στα αρχεία αναφορών φυλάσσονται σε ειδικό φάκελο και φέρουν ημερομηνία και υπογραφή των αρμόδιων υπαλλήλων ή διευθυντικών στελεχών. Οι αναφορές εναλλακτικά μπορούν να τηρούνται σε ηλεκτρονικά αρχεία συστημάτων, υπό την προϋπόθεση ότι θα πληρούν όρους ελεγχόμενης πρόσβασης, χρήσης κωδικού ταυτοποίησης χρήστη (user id) και ημερομηνίας.

8.7 Μέτρα προστασίας των αναφερόντων

Τα ΠΙ λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους που υποβάλλει αναφορά ασυνήθους ή ύποπτης συναλλαγής στην Επιτροπή και των υπαλλήλων τους που αναφέρουν αρμοδίως εσωτερικά τις υπόνοιές τους για απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του ΞΧ ή της ΧΤ, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης της ανωνυμίας τους έναντι των αναφερομένων ή άλλου τρίτου προσώπου, πλην των εκ του νόμου οριζομένων προσώπων ή Αρχών.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

9.1 Τα ΠΙ, πέραν των διαδικασιών και των μέτρων που εφαρμόζουν για την πρόληψη του ΞΧ και της ΧΤ, διασφαλίζουν ότι:

- Όλοι οι υπάλληλοι γνωρίζουν το πρόσωπο στο οποίο θα αναφέρουν τις πληροφορίες τους αναφορικά με συναλλαγές που υποπτεύονται ότι στοχεύουν στο ΞΧ ή τη ΧΤ.
- Υπάρχει ευκρινής και όσο το δυνατόν πιο σύντομη διαδικασία επικοινωνίας μέσω της οποίας διαβιβάζονται οι πληροφορίες για ύποπτες ή/και ασυνήθεις

συναλλαγές στο Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος για την πρόληψη του ΞΧ και της ΧΤ. Η εσωτερική πρακτική, οι διαδικασίες και ο έλεγχος για την πρόληψη του ΞΧ και της ΧΤ καταγράφονται σε κατάλληλο εγχειρίδιο, το οποίο κοινοποιείται σε όλους τους υπαλλήλους που χειρίζονται, παρακολουθούν και ελέγχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τις συναλλαγές πελατών.

- Κατανέμονται σαφείς ευθύνες και καθήκοντα εντός του ΠΙ για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης της πολιτικής και των διαδικασιών πρόληψης του ΞΧ και της ΧΤ και την επίτευξη συμμόρφωσης με τη παρούσα. Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο υιοθετεί και εγκρίνει αποτελεσματική πολιτική κατά του ΞΧ και της ΧΤ, την ορθή εφαρμογή της οποίας εποπτεύει μέσω της Επιτροπής Ελέγχου της ΠΔΤΕ 2577/2006. Ο αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους περιγράφονται αναλυτικά στα Κεφάλαια 2 και 3 της παρούσας.

9.2 Τα ΠΙ διασφαλίζουν ότι η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης προβαίνει σε εξειδικευμένους ελέγχους κατάλληλους για την αναγνώριση, εκτίμηση, παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου ΞΧ και ΧΤ. Επιπρόσθετα, η Ειδική Υπηρεσία του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους παρακολουθεί και αξιολογεί την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής και των διαδικασιών που έχει θεσπίσει το ΠΙ για την πρόληψη και καταστολή του ΞΧ και της ΧΤ. Η φύση και η έκταση των συστημάτων και των ελέγχων εξαρτάται από τους ακόλουθους, ενδεικτικά αναφερόμενους, παράγοντες:

- τη φύση, την έκταση και την πολυπλοκότητα των εργασιών του ΠΙ,
- τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων του ΠΙ, συμπεριλαμβανομένης της διαφοροποίησης ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή στην οποία ασκεί τις δραστηριότητές του,
- το οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ του πελάτη, τα προϊόντα και τις δραστηριότητες του ΠΙ,
- τους διαύλους διανομής των προϊόντων του ΠΙ,
- τον όγκο και το μέγεθος των συναλλαγών του ΠΙ και
- το βαθμό του κινδύνου που συνδέεται με κάθε περιοχή δραστηριότητας του ΠΙ.

9.3 Οι ανωτέρω έλεγχοι καλύπτουν, μεταξύ άλλων:

- την κατάλληλη εκπαίδευση σχετικά με την πρόληψη του ΞΧ και της ΧΤ ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι υπάλληλοι γνωρίζουν και κατανοούν τις υποχρεώσεις τους, που πηγάζουν από νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, και το ρόλο τους στη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με το ΞΧ και τη ΧΤ,
- την κατάλληλη τεκμηρίωση της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνου ΞΧ και ΧΤ, καθώς και την τεκμηρίωση της εφαρμογής της από το ΠΙ,
- κατάλληλα μέτρα που να εξασφαλίζουν ότι ο κίνδυνος που σχετίζεται με το ΞΧ και τη ΧΤ έχει ληφθεί υπόψη στις καθημερινές συναλλαγές του ΠΙ, περιλαμβανομένων και μέτρων σχετικά με:
 - την ανάπτυξη νέων προϊόντων,
 - την αποδοχή νέων πελατών και
 - τις αλλαγές στο επιχειρηματικό προφίλ του ΠΙ

9.4 Η αξιολόγηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας λειτουργίας του συστήματος πρόληψης του ΞΧ και της ΧΤ περιλαμβάνεται και στην έκθεση των εξωτερικών ελεγκτών που συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔΤΕ 2577/2006, Παράρτημα 3, κεφ. ΙΙε.

10. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

10.1 Η κατανόηση της ανάγκης πρόληψης του ΞΧ και της ΧΤ αποτελεί την αφετηρία για την επιτυχή εφαρμογή αποτελεσματικής πολιτικής και διαδικασιών. Η εκπόνηση ή

παρακολούθηση ολοκληρωμένων και σύγχρονων εκπαιδευτικών προγραμμάτων συμβάλλει σημαντικά στην αποτελεσματικότητα του συστήματος αντιμετώπισης του κινδύνου ΞΧ και ΧΤ.

10.2 Τα ΠΙ παρέχουν εκπαιδευτικά προγράμματα για τους υπαλλήλους τους, μεταξύ των οποίων και προγράμματα ενημέρωσης μέσω του διαδικτύου (web training), που προβλέπουν:

- την ενημέρωση των υπαλλήλων τους αναφορικά με τη νομοθεσία, τις υποχρεώσεις του προσωπικού που απορρέουν από τις ισχύουσες διατάξεις και τις διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί από το ΠΙ, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με ζητήματα όπως ο προσδιορισμός της ταυτότητας των πελατών, η τήρηση αρχείου και η εσωτερική αναφορά,
- την κατάλληλη προσαρμογή του χρόνου διενέργειας και του περιεχομένου των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανάλογα με την κατηγορία και τα καθήκοντα του προσωπικού (νέο προσωπικό, προσωπικό εξυπηρέτησης πελατών, προσωπικό μονάδας κανονιστικής συμμόρφωσης, προσωπικό που ασχολείται με την προσέλκυση νέων πελατών),
- την επανάληψη σε τακτά χρονικά διαστήματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι το προσωπικό γνωρίζει τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του και τηρείται ενήμερο για οποιοσδήποτε νέες εξελίξεις.

11. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

11.1 Τα ΠΙ εφαρμόζουν τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1781/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Νοεμβρίου του 2006, «περί των πληροφοριών για τον πληρωτή που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών». Για την ορθή εφαρμογή του εν λόγω Κανονισμού τα ΠΙ λαμβάνουν υπόψη τους την σχετική Κοινή Θέση με αριθμό CEBS 2008 156/CEIOPS-3L3-12-08/CESR/08-773/16.10.2008, που διαμορφώθηκε από την Ομάδα Δράσης αναφορικά με την Καταπολέμηση του Ξεπλύματος Χρήματος (AML Task Force).

11.2 Κατωτέρω αναφέρονται ενδεικτικά οι κυριότερες υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του προαναφερόμενου Κανονισμού, ο οποίος εφαρμόζεται σε συνδυασμό με τις οδηγίες που παρέχονται από την ως άνω Κοινή Θέση:

11.2.1 Τα ΠΙ που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ανωτέρω Κανονισμού, ότι οι μεταφορές χρηματικών ποσών συνοδεύονται από πλήρη στοιχεία για τον πληρωτή, τα οποία περιλαμβάνουν το όνομα, τη διεύθυνση και τον αριθμό λογαριασμού του. Η διεύθυνση μπορεί να αντικατασταθεί με την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης του πληρωτή, τον αναγνωριστικό αριθμό πελάτη ή τον αριθμό ταυτότητάς του. Όταν ο πληρωτής δεν έχει λογαριασμό στο ΠΙ, χρησιμοποιείται αντ' αυτού αποκλειστικός αναγνωριστικός κωδικός, ο οποίος καθιστά δυνατό τον εντοπισμό του πληρωτή.

11.2.2 Σε περίπτωση που οι μεταφορές χρηματικών ποσών δεν γίνονται από λογαριασμό που τηρείται στο ΠΙ και εφόσον δεν υπάρχει υπόνοια ΞΧ ή ΧΤ, το ΠΙ επαληθεύει, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 του Κανονισμού, τις πληροφορίες για τον πληρωτή, μόνον όταν η μεταφορά υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ, εκτός εάν η συναλλαγή διενεργείται με σειρά πράξεων που φαίνονται αλληλένδετες και υπερβαίνουν συνολικά το ύψος των 1.000 ευρώ. Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση που η μεταφορά αφορά ποσό μεγαλύτερο των 15.000 ευρώ, ισχύουν οι σχετικές διατάξεις πιστοποίησης ταυτότητας του πελάτη που καθορίζονται στο κεφάλαιο 5 της παρούσας.

- 11.2.3** Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 και 2 του ανωτέρω Κανονισμού, κατά παρέκκλιση του άρθρου 5 παρ. 1, όταν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή και του δικαιούχου είναι εγκατεστημένοι εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι μεταφορές χρηματικών ποσών μπορούν να συνοδεύονται μόνον από τον αποκλειστικό αναγνωριστικό κωδικό που επιτρέπει να ανιχνευτεί η συναλλαγή. Εντούτοις, εάν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου το ζητήσει, πρέπει να του παρασχεθεί πλήρη πληροφόρηση εντός τριών εργασίμων ημερών από τη λήψη του σχετικού αιτήματος.
- 11.2.4** Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 του ανωτέρω Κανονισμού, το ΠΙ διαπιστώνει στις εισερχόμενες μεταφορές χρηματικών ποσών αν τα πεδία του συστήματος αποστολής μηνυμάτων ή συστήματος πληρωμών και διακανονισμού, τα οποία περιέχουν πληροφορίες για τον πληρωτή, έχουν συμπληρωθεί σύμφωνα με τους χαρακτήρες ή τα εισαγόμενα δεδομένα που γίνονται δεκτά στο πλαίσιο των συμβάσεων του εν λόγω συστήματος αποστολής μηνυμάτων ή συστήματος πληρωμών και διακανονισμού. Το ΠΙ εφαρμόζει αποτελεσματικές διαδικασίες για τον έλεγχο των πληροφοριών που αφορούν τον πληρωτή και ειδικότερα για τη διαπίστωση τυχόν ελλείψεων πληροφοριών επί εισερχομένων μεταφορών χρηματικών ποσών κατά τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 8 αυτού. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του Κανονισμού, όταν το ΠΙ αντιληφθεί ότι το σχετικό μήνυμα περιλαμβάνει ελλείψεις πληροφοριών σχετικά με τον πληρωτή, όπως αυτές καθορίζονται με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού 1781/2006, οφείλει είτε να απορρίπτει την μεταφορά είτε να ζητεί πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τον πληρωτή. Αναλυτικές οδηγίες, αναφορικά με την ως άνω υποχρέωση του ΠΙ παρέχονται στο κεφάλαιο 3 της ως άνω Κοινής Θέσης.
- 11.2.5** Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 2 του Κανονισμού, σε περίπτωση που το ΠΙ διαπιστώνει ότι, σε περιπτώσεις εισερχόμενων μεταφορών χρηματικών ποσών, συγκεκριμένος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν παρέχει σε συστηματική βάση τις απαιτούμενες πληροφορίες για τον πληρωτή, λαμβάνει μέτρα τα οποία μπορεί αρχικά να περιλαμβάνουν την έκδοση προειδοποιήσεων και τον καθορισμό προθεσμίας πριν απορριφθούν οιοσδήποτε μεταφορές χρηματικών ποσών στο μέλλον από το συγκεκριμένο πάροχο ή πριν αποφασιστεί ο περιορισμός ή ο τερματισμός των επιχειρηματικών σχέσεων με αυτόν. Στην περίπτωση κατά την οποία συγκεκριμένος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών συστηματικά δεν παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες, το ΠΙ ενημερώνει την Επιτροπή Καταπολέμησης και την Τράπεζα της Ελλάδος. Διευκρινίζεται ότι η ενημέρωση των αρχών αναφορικά με τον συγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών δεν αποτελεί αναφορά ασυνήθους ή ύποπτης συναλλαγής. Αναλυτικότερες οδηγίες αναφορικά με την εφαρμογή του άρθρου 9 παρ. 2 του Κανονισμού, παρέχονται στο κεφάλαιο 4 της προαναφερόμενης Κοινής Θέσης.
- 11.2.6** Το ΠΙ αξιολογεί περαιτέρω αν η ύπαρξη ελλειπών πληροφοριών σχετικά με τον πληρωτή συνιστά ένδειξη ύποπτης συναλλαγής, η οποία πρέπει να αναφερθεί, με βάση τις ισχύουσες διατάξεις και εσωτερικές διαδικασίες, στην Επιτροπή Καταπολέμησης.

12. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΤΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

- 12.1** Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 στ. α του Ν. 3691/2008 η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια αρχή για την εποπτεία και των κατωτέρω χρηματοπιστωτικών οργανισμών:
1. Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
 2. Εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων
 3. Ανταλλακτήρια συναλλάγματος

4. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων
5. Εταιρείες παροχής πιστώσεων
6. Άλλες επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα και των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην απόκτηση συμμετοχών ή στην άσκηση μιας ή περισσοτέρων από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα στοιχεία β' έως ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του Ν. 3601/2007
7. Ταχυδρομικές εταιρείες στην έκταση που ασκούν τη δραστηριότητα της διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων.

12.2 Οι ανωτέρω χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εφαρμόζουν τις ρυθμίσεις της παρούσας, προσαρμοσμένες στη φύση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων (μη αποδοχή καταθέσεων από το κοινό, αποκλειστική παροχή συγκεκριμένων προϊόντων κ.α), λαμβανομένου υπόψη του βαθμού κινδύνου που ενέχουν οι δραστηριότητες αυτές και του νομικού πλαισίου που τις διέπει.

12.3 Με βάση την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή καθορίζεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο του άρθρου 6 του Ν. 3691/2008, ειδικώς ως προς τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ισχύουν και τα εξής :

12.3.1 Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών, που έχουν υιοθετήσει σύμφωνα με το κεφ. 1 της παρούσας , και από τους τυχόν εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους τους.

12.3.2 Το Διοικητικό Συμβούλιο των χρηματοπιστωτικών οργανισμών έχει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφ. 1 της παρούσας, την ευθύνη παρακολούθησης και αξιολόγησης της επάρκειας, σε ετήσια βάση, της πολιτικής καταπολέμησης του ΞΧ και της ΧΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες της Ετήσιας Έκθεσης του Αρμοδίου Διευθυντικού Στελέχους και των εκθέσεων και παρατηρήσεων του Εσωτερικού Επιθεωρητή, καθώς και τις παρατηρήσεις των εποπτικών αρχών.

12.3.3 Το Αρμόδιο Διευθυντικό Στέλεχος των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, επιπλέον των καθορισμένων υποχρεώσεων που έχει σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 της παρούσας, αξιολογεί την επάρκεια εκπαίδευσης και γνώσης των τυχόν εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων όσον αφορά το ΞΧ και τη ΧΤ, πριν από την έναρξη της συνεργασίας. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης καταγράφονται και αρχειοθετούνται.

12.3.4 Η σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου 3 της παρούσας ετήσια έκθεση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών περιλαμβάνει πληροφορίες ανάλογες με τις δραστηριότητές τους και υποβάλλεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση και αξιολόγηση πριν αποσταλεί στην Τράπεζα της Ελλάδος.

12.3.5 Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εγκαθιστούν επαρκή πληροφοριακά συστήματα, τα οποία καλύπτουν τις πιο κάτω υποχρεώσεις:

- Έλεγχο του πελατολογίου και των συναλλαγών με βάση τους καταλόγους προσώπων ή οντοτήτων υποκείμενων σε περιοριστικά μέτρα, που εκδίδονται βάσει σχετικών Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Ο έλεγχος πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο κατά την έναρξη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια συναλλαγής. Με την εισαγωγή κάθε νέου καταλόγου το πληροφοριακό σύστημα ελέγχει το σύνολο του πελατολογίου.
- Έλεγχο του πελατολογίου και των συναλλαγών με βάση εγχώριους καταλόγους από τις αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές οι οποίοι περιέχουν πρόσωπα ή οντότητες που έχουν διαπράξει εγκληματικές δραστηριότητες. Ο έλεγχος πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο κατά την έναρξη της επιχειρηματικής

σχέσης ή τη διενέργεια συναλλαγής. Με την εισαγωγή κάθε νέου καταλόγου το πληροφοριακό σύστημα ελέγχει το σύνολο του πελατολογίου.

- Έλεγχο όλων των συναλλαγών με βάση την τυπολογία των ύποπτων συναλλαγών που περιοδικά γνωστοποιεί η Τράπεζα της Ελλάδος και ειδικότερα η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος.
- Εξαγωγή ειδοποιήσεων (alerts) για ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές σύμφωνα με τα κριτήρια που έχουν οριστεί ανωτέρω στην παρούσα.

12.3.6 Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, εκτός των εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, των εταιρειών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων και των εταιρειών παροχής πιστώσεων, για τις οποίες ισχύουν οι προβλεπόμενες στις διατάξεις της παρούσας διαδικασίες για τα ΠΙ, οφείλουν να εφαρμόζουν την ακόλουθη διαδικασία αναγνώρισης και πιστοποίησης ταυτότητας όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα:

- Για συναλλαγές έως € 1.000 χρειάζεται απλή επίδειξη του Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή του Διαβατηρίου (ή ισότιμου εγγράφου) ή του δελτίου ταυτότητας υπηρετούντων στα Σώματα Ασφαλείας και στις Ένοπλες Δυνάμεις σε ισχύ.
- Για συναλλαγές από € 1.000 έως € 15.000 γίνεται επαλήθευση των στοιχείων των προσώπων (υπ' αριθμ. 1-4) της παρ. 5.5.1 της παρούσας, βάσει των ανωτέρω εγγράφων, των οποίων φωτοαντίγραφα φυλάσσονται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης, με τρόπο που διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα των λαμβανόμενων στοιχείων.
- Για συναλλαγές από € 15.000 και άνω γίνεται πλήρης πιστοποίηση της ταυτότητας των φυσικών προσώπων σύμφωνα με την παρ. 5.5.1.

12.3.7 Τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος και οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης στη μεταφορά κεφαλαίων εφαρμόζουν τις διατάξεις του κεφαλαίου 11 της παρούσης απόφασης.

12.3.8 Για την αξιολόγηση της ορθής εφαρμογής της πολιτικής που έχει καθορίσει το Διοικητικό Συμβούλιο του Χ.Ο., ασκούνται από την Εσωτερική Επιθεώρηση αυτού έλεγχοι, οι οποίοι αφορούν και τους τυχόν εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους του χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

13. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

13.1 Από την έναρξη ισχύος των διατάξεων της παρούσας καταργούνται οι διατάξεις του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 (Απόφαση ΕΤΠΘ 231/4/13.10.2006, όπως ισχύει) σχετικά με την «πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας». Διατηρείται σε ισχύ ο Πίνακας ΙΙΙ (Τυπολογία ύποπτων συναλλαγών ξεπλύματος χρήματος και χρηματοδότησης τρομοκρατίας) του ανωτέρω Παραρτήματος, έως την αντικατάστασή του με την έκδοση σχετικής απόφασης της Τράπεζας της Ελλάδος.

13.2 Στο τέλος της παραγράφου 4 του κεφαλαίου ΙΙΙ της ΠΔΤΕ 2541/27.2.2004, όπως ισχύει, προστίθεται η εξής φράση: «Για τη συμπλήρωση των στοιχείων των ανωτέρω παραστατικών λαμβάνονται και επαληθεύονται τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας της παρ. 12.3.6 της Απόφασης ΕΤΠΘ 281/17.3.2009».

13.3 Στο τέλος της παραγράφου 4 του κεφαλαίου ΙΙ της ΠΔΤΕ 2536/4.2.2004, όπως ισχύει, προστίθεται η εξής φράση: «Για τη συμπλήρωση των στοιχείων των ανωτέρω παραστατικών λαμβάνονται και επαληθεύονται τα στοιχεία πιστοποίησης ταυτότητας της παρ. 12.3.6 της Απόφασης ΕΤΠΘ 281/17.3.2009».

- 13.4** Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να εκδίδει εγκυκλίους με τις οποίες θα παρέχονται διευκρινίσεις και οδηγίες στα εποπτευόμενα πρόσωπα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας.

Από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ακριβές Αντίγραφο,
Αθήνα, 26.3.2009

Η Γραμματέας

A. Ζέρβα